

Tractatus octauus

videbit me hō et viuet. ait dñs moysi. hic est
vent⁹ roris flas i medio fornacis babylōice.
q̄ ē cor nrm sue nature destitute derelictum.
Hā cor ipij q̄i cliban⁹ ignis succēsus. Quā
to puras op⁹ ē silētio. quāta pace. quāta sere
nitate. vt audias vor spōsi i abscondito cubi
culi cū spōsa int⁹ introrsū valde. cū summo
silētio. sol⁹ cū sola delectat. nec admittit alie
nos. Silr ⁊ sponsa secretū capitat nūc i for
mib⁹ petre. i cauerna macerie. nunc in mōte
mirrhe aut colle thur⁹. nūc sup montes aro
matū. vñ cū q̄sisset dilect⁹. q̄ habitas i horis
amici ausulta. Fac me audire vocē tuā. re
recūda de pñtia amicoꝝ. interlinears⁹. Fuge
dilecte mi. nō q̄ eo veller carere. s̄ h̄z solita
riū. Et vbi: Lerte sup mōtes aromatiū q̄ sūt
mōtes etni a q̄bo de⁹ mirabil⁹ illuminat. Pa
scit i ill⁹ q̄descit. vñ turbati sūt oēs iſipietes
corde. Claret subinde qd sit obscurissimū il
lud qđ ē supmanifestissimū. h̄ ē ipē de⁹. Cō
stat aut̄ ill⁹ phice traditiōi. q̄ māifestissima
nature sic de⁹ i intelligētē. sūt occultissima
nob. Verita ſē q̄ phia nō ɔſiderauit aut cō
cessit reuelarōes desup a p̄eluminū q̄les po
nit. i q̄bo q̄si sol⁹ innit⁹ sp̄lis xpian⁹. Ulo
it de⁹ efferenos ad supnaturale ⁊ etnā vitā.
Dedit ppterēa legē ⁊ sacra sua sup naturaꝝ.
Ita vtrita xpian⁹ mag⁹ pēdeat a miracul⁹ q̄s
natura. Militat h̄ ſtra curiositatē oīm na
turalia scrutatiū. v̄l et eis i viuēdo pēdētū.
sic astrologoz nōnulli sūt ⁊ medicoꝝ ⁊ alioꝝ
p̄ prudētia suā regere républicā etistimatiū.
q̄les oēs deducit i stultū finē crebro deus. vt
sciāt q̄ dñs ipse ē de⁹. q̄ regna mutat et tpa.
Perspicuū deniq̄s fit. q̄s ala sis mēte p̄tem
plata. vgo btā. tu sup oēs illuminatric⁹ ⁊ illu
minata. cū decursu mūdi labētis pegrinatio
nis hoim sub stabili dei prouidentia. pspici
ens. cecinisti. Disp̄it supbos mente cordis
sui. ɔfirmās p̄id qđ sequit⁹. Deposuit poten
tes de sede. ⁊ exaltauit humiles.

Sequitur tractatus

octauus p̄ didragma seu dialogū p̄tiones
babens q̄tuor. Prima d̄ depositione p̄ im
pulsus demoniorū. p̄ notulas. xlviij.

Notula prima

y

d

Epoluit potētes de sedes. Di
scipulus Gloriaſ psaltes nrā
cui⁹ dñs humilitatē respexit.
gliaſ i humiliū collaudatōe ſil⁹
⁊ exaltatōe. Ex abundātia em̄

cordis humiliati loquif. legerat q̄ magna po
tētia dei ſoli⁹ t ab humili⁹ honorat. Propte
rea magnificat dñm cū exultatōe ſpūs. q̄ si
bi humili fecit magna q̄ potētē ē. q̄ miscdia ei⁹
a pgenie i progenies timētib⁹ eu. ⁊ q̄ sunt ti
metes deū ſi nō humili. Quo ſtra ſi ab humili
lib⁹ honorat ⁊ timet deus. Seq̄ns ēt despi
ciat a ſupbis. Quid pterea ſuppeſt. niſi vt de
ſpiciētē ſupbi disp̄ganſ ⁊ a ſede deponat. q̄
ſibi ſp̄lisis nō dño potētē eē volūt. Sed h̄
queſtione. Qui ſūt hi potētēs. Magiſter.
Uolo pri⁹ agnoſcas q̄nta ſubtilitate nota
tur i hac psalterij cordula duplex impulsus
Un⁹ i deorsū. Deposuit. i. deorsū posuit. et
depulit. Alt ſurſu euſhit ⁊ trahit ⁊ ipellit et
exaltauit humili. Lōſonātia m̄tipleſ ſupbi
impulſu dupliſ ſuppetit. Uno deorsū ⁊ ma
lo. ſurſu altero ⁊ bono. Audi de malo. Im
pulsus euersus ſu ut caderē ⁊ itez. Expulſi
ſu nec potuerūt ſtare. De helya ſo dicebat
ſili⁹. pphetaꝝ. Ne forte tulerit eū ſpūs dñi. et
piecerit eū i vñ montiū vel i vñ valliuꝝ. et
de xp̄o ſcribit Mare⁹. q̄ expulſi euꝝ ſpūs i
desertuꝝ. Un⁹ i m̄pulſu viguit an p̄tē. q̄
ſpūs intellectual ferret i deū. nō violent. ſed
vltroneo voluntat̄ amore. Sic trahi pete
bat q̄ dicebat. Trahem e p̄te. Et xp̄s. He
mo pōt ad me venire niſi p̄ q̄ me muſit tra
rit eū. q̄ Peccauit lucifer. ort⁹ ē alter ipulſus
vſq̄ ad abyſſu. Un⁹ dicit⁹ ē diabol⁹ q̄ſi deor
ſum fluēs. Seduci ſunt et ſeductore imita
tati ſunt p̄mi parentes i peccādo. fact⁹ ē par
impulſus i cadendo. nec poterāt ſtare ppria
ſtute. Sed dñs ſecit potētā ſuā i brachio
ſuo. Ipſe misertus ē ⁊ ſecit humili ſt exala
rent fieretq̄ ſublimes. Discipulus. Ue Z
ve pctorib⁹ ab impulſu male q̄ſi ſu ſunthic
potētē. q̄ ſ maria p̄tellerit. Andemones
iſti. Mgr Loquif ad Job dñs d̄ diabo
lo ſub metaphorā behemoth. q̄ nō eſt potē
tas ſup terrā q̄ ei poſſit ſpari. q̄ nedū ſupbi
ſed rex eſt ſup oēs filios ſupbi. Qui teſtātē
ap̄lo extollit ſup om̄e qđ dicit⁹ deus. de q̄ p̄
pheta ſupbi ſue vocē ex p̄mēs Lōſcēdā ſup
aſtra celi. exaltabo ſoliū meuz. ſedeb⁹ i mōte
reſtamenti. Sequit⁹. Et ero ſili⁹ altissimo.
Fuerunt q̄ opinaren⁹ lucifeꝝ inuidiſſe al
tissimo filio. ⁊ eq̄litate ei⁹ affectaſſe. Et q̄ p̄
pter filiū tēpeſtas aduenerat mort⁹ ex iuicia
diaboli i orbe terraꝝ. dixit i ſecreto trinitat⁹
ſilio. Si ppter me orta ē. mitte me i mare.
Si hō paſſibil⁹. oīb⁹ ſuſtib⁹ tēptationū ex
poſitus. et ceſſabit tempeſtas. Uide buic

Super Magnificat LXXXVI

positio*n* text*n* alludere carici. *Cum enim dixisset maria de deo. fecit mihi magna quod potens est.* q*uod vice humilitate ancille sue respererat. rursus subiunct de dispersione locutura. Fecit potestam.* nec hic stetit. sed addidit in brachio suo. *Nomini autem quod ab Isaia filius incarnatus et passus appellatus est brachium domini. quod inquit credidit auditum nostro. aut brachium domini cui reuelatum est.* De quo sequitur. Utere laguores nostros ipse tulit. *¶ Discipulus.* Concordare videlicet hec positio cum traditio*n* doctorum per omnia. Ponitur enim quod per summam humiliacionem filii dei superbia diaboli dielecta est. quod quasi fortis armatus custodiebat atrium suum. *Sed huius oppositione.* quod Lucifer nunquam vidit intuitum in trinitatem. nec per reuelationem videt ei cognitorem habuisse sicut nec fidem. et minus vitam eternam quod est (dicente Christo) ut cognoscatur deus vero et quae miscit ipsum Christum. *Hoc nec casus presciuntur suum.* Doluisse enim penaliter sine culpa. *Hoc tamen sententiam de seruire. abundet quilibet in sensu suo.* Satis est ad rem nostram quod diabolus voluit esse simul altissimum. quod sibi summa beatitudinez a propria virtute expetebat. nullum quod res aut ferens et subiectus. Hinc evenit illud Christi. Uidebam satnam tanquam fulgur de celo cadentes. Sic finis ad alta levatus eruerere. dum humiles eratcat. *Sunt questiones alie plurimorum.* ut cur deus creauit quem casus nouerat. Cur non apposuit ut redimeret eum sicut hominem post lapsus erexit et ratione quod abunde detractata sunt per doctores. Hec in oib*n* curiosis et potentibus apud semetipsos nulla poterunt satis esse ut inuestigare sufficiat sensus domini. nisi per fidem humilitatem se capiunt. obtundet et reuerberabit portam ex lumine rationis suus visus. Credat de domino optimo et sapientissimo quod bene omnia fecit. Alioquin de opibus nullam poterint inuenire rationem. *¶ Magister* Sobrie solus. Salubris est nobis intendere ne deponat nos dominus de sede. sed etiam humiles sunt poteris infidias et impulsus. aduersus quem est nobis colluctatio. quod assidue circuit querens quem deuoret. *Sic deinceps igit si placet collocutio nostra protra temptationes inimici. cui nostra mille. mille nocendi artes.* *¶ Discipulus* Laudo propositum. *¶ Magister* Plus landabis si recognoveris principiam hanc esse libi arte celare suas artes. *¶ Discipulus* Quo pacto? *¶ Magister* Tollere satagit an omnia nostros oculos ne credamus ullos esse demones. aut ullos a demonibus temptationum impulsus violentos imitari. Scit perniciosior est occultus noster inimicus. Nihil insu-

per piculo primi? quod sumus nescire nec credere piculum. Aut si forte habitualiter creditur est actualiter id nec attenditur nec timetur. male dormit in latrones. Lecas oculi quod nisi pateat in soue lapsum. Aut protra. Frustra iacit rete animi oculos pennatorum. *¶ Discipulus.* Immo iam aliq*n* ut terreat sonorum impulsibus et territi capiantur. Hec alata demonum fraus est. si viderit se videri per oculos fidei aggrauat piculum. spez evanescere intercluduntur. Fallor si non conabatur satan sic illudere. sic tenere Antonium cum ei totum mundum laquitis plenum ostendit. Qui territus et suspirans ait ad dominum. quod hos euadet. Scis quod res mea accepit? *¶ Magister* Humilitas. *¶ Discipulus* Consonat per te. Lustodiens pullos dominum. humiliatus sum et liberavit me. Euadit pesciculi primulas retusas dum magni retinent inclusi. *Hoc quod potissimum ostendit humilitas.* Uidimus enim plurimos per nimiam perditos humiliaciones. quod permissus est. quod de sperantes. quod tedium vite necates. *¶ Magister* Certum tene et nullatenus dubipes nullum pire diabolo impellere nisi prius posuerit in eo perdem supbia. Uidit bene quod orabat. non veniat mihi pes supbia. et manu patrum non moueat me. Ibi ceciderunt oes quod operantur iniustitiae. *Sunt ergo duorum principium verilla duo distincta. humiliatas et supbia.* Humilitas dei et supbia diaboli. *Sunt impulsus duo. deorsum et sursum.* Quid humiliatio cruce Christi? Quid arrogatio supbia diaboli? quod extollit super omne quod est deus. et ut deus est plus quam deus satagit adorari. Hic omnia repperit machinam per idolatras per magos. sortilegos et maleficos. *¶ Discipulus* Fuerit hec arrogatio per diabolum spiritu intenta. multos tamen decipit per supbos. quod aliquis notauimus. *¶ Magister* Inueniatur in oib*n* per disperbiationem apostata a deo. Apostata omnis qui non credit. qui desperat. qui sumus per oib*n* iudicium anteponit. qui propria non domini voluntate implere satagit. qui iniusticie dei non vult esse subiectus. sed propria statuere. *Sic cayn de sperans.* maior est in iniustitas mea quam ut veniam merear. *Lerte maior est omnis carnis iniustras tua quam merita tuum et te.* sed non maior quam dei misericordia. si eidem subieceris te. *Judas prius intenebris satanenim audax.* postmodum tenebris a corde remotus per astutiam diaboli factus est pusillanimus super modum ad nudum. perspectus horrendissimi scleros sui. *Lecidit inde a se per desperationem.* et sub se per damnationem. sed non adiecit ut ad venie peritatem assurgeret de patre quod ore proficebat. quod detestabat opere.

Fin.

Tractatus octauus

pecunia restituta. ¶ Discipulus. Horreto tuus dū yslutias diabolī recogito. dū terribilis deus aspicit i yslis sup filios hominum. dū indicia sua abyssus multa. dū oia respicio fieri pectoribz ad miscipulā. laqueū et ruinam. Cadit iustus et resurgit. cadit alter. nec dñs supponit manū suā. ¶ Dḡ. Sed non minus mirabilē ē misericordia dei sup huius. Illudit draconis isti behemoth sic autem. Puer autem emanuel tenet ipm laqueis. Sinitur aliquis procedere ad impulsionē electorū. gaudet erupere. Porro dū excedit prīmū revocatur. Factū ita deus cū cōfratōne puerū. nec sinit tē peari sup id qd possim⁹. Possum⁹ intellige nō i nostra sed sui fiducia. ¶ Discipul⁹. Nutras ne satan iste posuerit inimicizias suaz laqos ptra mulierē nostrā viginē purissimā. que a sexu mulier nō a corruptōe dī. sīlra a fecunditate et venustate. ¶ Magister. Puto nāc cantantes ut audiret. Magnificat aīa mea dñm. miratus causaz gaudiū pariter et exultationis credidit arrogātē. cū subtilitē Ecce em ex h̄bta; medicēt oēs generatōes. Tūrīt applausū suū demū. impulsus ab extra qsi blādiēs vt elenata mariā vehementē allideret. H̄ illus ē et ilis ab hūilitate marie validiusq repulsus. H̄ repulsus ad alterā se querit astutia sub inferēs. O qnta facta es brā p oēs generatōes q talē existi et tāta. Tu superbiā hūilitate vicisti. rara p̄suis honorata. Euge euge. qdigne brā. qdigne laudāda per oēs generatōes es inuenta. Lūsus insidias subdolas intelligēs maria blādiente mor repulit ut aduersantē. Cōuertātur inquit retrosum et erubescat qui dicunt mihi enge enge. ¶ Discipulus. Equissime deus. quid hic nobis erit tutū. Dicit in psal. cum nec ipsa vel virtutū tua sit victoria. O monstrū horrendū. ingens superbia. qd nūc a suo cōtrario. nūc a vento solo. nūc a propria morte nephariā trahit originē. Sed o qd p̄ stabitur effugii si tā a dextris impugnat qz a sinistris. Si viuit. si moritur. semper levit. sp impellit. sp euertit ut cadamus. ¶ Dḡ. Accipe ysliz. Impulsus cade et vide nō stetis in te. Iacta te cū nouissimo viroru in nouissimo loco. Securus eris. qd suscipiet te. Hoc erit altissimū refugii tuum. Non acceder ad te malū. si habiteris i adiutorio altissimi. nō in te. non i meritū tuis. nō i industriis. non i timore malorum tuorum. dicens dñs. Susceptor meus es tu. exultabis teli veratū a laqo venatiū. Letez pullicul⁹ esto

sub alis sue miseratōis. nō timebis ab h̄rā pace miluo. Te pupillū et viduā aiām tua. remansuetū ostine. Crede psalmis suscipi et te. Statuer te i sublimi. p̄rectōis sue thoro faciens etiā hic et nūc sedere te in celestibz. qd pueratio in celis ē. dū speras i eo impulso i impulsu vincet. Lātabis et dices. De posuit potentes de sede. In me ponere et super me et affectōes meas. et altauit humiles. qd gloriā p̄cedit humilitas. ¶ Discipulus Speciosa sunt q loqueris et denota. sed q̄ poterit rōne hō iustus sibi bñ p̄scius de virtutibz iudicare se virtutes nō h̄z. ¶ Magister Virtutes vereō sunt nisi quas grātia gratificatis radit. pfert. vivificat. fōuet et roborat qd nō h̄z aliqd viriditatis ramus boni opis nīl maneat in radice charitatis. Nescit autē hō an amore dign⁹ sit gratificante. qd nescie se veras virtutes h̄c. ¶ Discipul⁹. Scīni bilominus gratias se plurimas a dño recepissei bonis vel fortune vel nature vel aīe. Quid super istis dicet deo. ¶ Dḡ. Utiq. Confitebit dño. grātias aget benefactori suo. ¶ Discipulus. Legō pharisei i euangelio gratias agentē. qd nō erat iniust⁹ adulterator. Jeiunabat bis i sabbato. decimas dabant. Recessit m̄ iustificat⁹ i domū suā. potes qd i regratiatōe sua deicet⁹ ē. dū publicanus humiliat⁹ et alat⁹. ¶ Dḡ. Intēdē diligent. et inuenies laqos inimici sup semiatos i via pharisei. Ambulabat iter rectū grātiactionis. Quid em̄ gratitudine rectū cēpōt. qd puerus ingratiādine. Posuit iurra h̄ iter qd phariseus ambulabat laqueū arrogante quo phariseus corruir in fōneā cōtempt⁹ ceteroz. In cōtemptū noīatū astatis et penitentis publicani. Hecq̄tia hec ē demonū. oīa statim pariter depūare Sufficit eis vel vñ adit⁹ ad p̄niciē. Scīnū bonus. st̄tū et circumstātū om̄ibz bonis. malū hō sibi sufficit ad reatū si vel vno peccauerit. ¶ Discipulus. Phariseus iste bñ dōtāt i gratiā dei. Considerare qd habuit. ¶ Magister. Primo illud. Quid habes qd nō accepisti. et h̄ videt fecisse gratias agēs deo. Seco diceret. Si accepisti qd glariis qsi nō accepsis. Etsi putabat obseruare mētēbañ iniqtas sibi. Quare. Quia primos cōmetebat nō habentes. Judicabat alienū seruū publicanū. qui domino suo iā iustificatus astabat. Dedit dñs aplis formaz. quid agerent in articulo tali. Hō inq̄t vos me elegistis ne gloriem⁹ quasi ex vobis. H̄ ego elegi vos. ne sitis ingrati qd

Super Magnificat LXXXVII

nō acceperis. et posui vos vt eatis et fructū affe
ratis. ne torpeatis ocio/ gratiā dei inuacunz
recipiētes. et fructus vester maneat. quatin⁹
pseuerāja coronet. ¶ Discipulus. Facile ta
lia dicimus. facile nos in verbie deū dicimus
Sed o prauium cor hominis et inscrutabile
Quis cognoscet illos occultissimos in cor/
dis finibus satane laqueos. et rebemētes im
pulsus q̄s cuader. ¶ Magister. Paulo an
tidebas et oraculo anthoniū. hūilitas. Di
scipulus. Quid q̄ humiles etiā i arrogātia
meriti volumus iudicari. ¶ Magister. Hec
ē palma supbie. ridenti vult humilis ne vile/
scat. Confiteſcāliqñ peccasse. immo pl⁹ pec
casse q̄ fecerit aut sibi cōscius sit. Quare b:
Quia querit in p̄ctō laudem iusticie. duz au
dita sapiente. Justus i principio accusator
ēst⁹. Discipulus. Vlach qualis hec p̄nici
es q̄ stulta gloriatio. Filij hominū sc̄ quo
gravi corde. vt q̄d diligitis mendaciū. Qua
ledabit inter ista p̄silii. ¶ Dḡ. Consulit
Beda. p̄trariū ad pharisei verba modū. De
us ignosce mihi p̄ peccatori. q̄ nō sum sicut
ceteri hominū. Innocentes. castitate pollē/
tes. oīonii instantes. sobrie. iuste et pie viuen
tes. in hoc seculo fructus dignos p̄nīe facē
tes. sicut etiā hic publicanus. sicut hec mere
trit. de qualib⁹ iurat veritas. q̄ p̄cedēt in re
gno dei phariseos. Hō ieiuno. nō decimas
do. Si aliquid boni facio. illud q̄ districcio
ne iudiceſ ignoror. aut q̄ fine terminet. ¶ Di
scipul⁹. Totus intremiscit i me sp̄us me⁹
dum hoc ultimū maxime recognosco. q̄ ne
scibō fine suū. Quia ve etiā laudabili vite
hoīm (dicit Aug. p̄ matre fles) si remota mi
scia iudicet. Hō autē ex meritis dāt gratia.
alioqñ iā n̄ cēt gratuita nec grā. Profecto si
aliqua dī humilitatez parere p̄sideratio. hec
vltima dī. q̄ qua districcio iudicēt vita n̄ra.
et q̄ fine terminet ignoramus. ¶ Dḡ. Re
cteſenris. Sed tñ hic insidiari. hic ipellere
nō desinit inimic⁹. Testes accipe multas be
reſes et his diuine grē laudib⁹ oras et velut
aduersas. Dicerunt aliq. si totū diuine grē trū
biūm⁹. nostra q̄d agūt opa. Bñ male feceri
mus. soli q̄s suscepit gratia saluabūt. Ut
alioz ē. boni nō ē nisi bona tribuere. Hō fe
cir de⁹ hoīes (p̄cipue fideles suos) vt dānenē
Benign⁹ ē nō crudel⁹. q̄ i p̄dīcōne hoīm dele
ctet. Collit satan p̄inde semē bonuz a terra
cordis n̄ri p̄turbati. aut suffocat in oru. vel
dū fruct⁹ habēdus cēt extermiat. ¶ Discipu
lus. Hereticos innumerabiles nō infiōz

a satana cīcūmentos. Porro sermonē ha
beto de xp̄ianis fidelib⁹. ¶ Magister. Qsi
cordis secreta linceis (vt dicunt) oculis pe
netrare fas haberet. q̄t peiores heu itrosus
hereticos sub velamine xp̄ianicat̄ inuenires
Altū nolo te curiosum scrutatores esse vite
aliene. semp membris p̄conij charitatis. qz nō
cogitat malū. Uot ē xp̄i. Ut q̄d cogitat ma
la in cordib⁹ vestris. ¶ Discipul⁹. Quo pa
cto possim ista nō cogitare. q̄ experientia pa
la facit. ¶ Magister. Fuge quātū potes ex
perientia. tecuz habita. re cogita. re circūspī
ce. clausos in alienis scelerib⁹. aptissimos in
tuis oculos habe. Quid necesse ē vt alienis
sordibus cor tuū inqñces. aut impleas suspi
tionib⁹ malinolis et impuris. ¶ Discipulus.
Hō suz. Frēs et primos q̄ rōne possuz nō
curare. q̄ pacto nō lugere cū lugentib⁹. cū in
firmatib⁹ nō infirmari. ¶ Magister. Cre
de. iā hic later laqueus satane m̄l'iplext̄ vix
extricabil. tanq̄ dedali labozint⁹. quasi ne
gociū pambulās i tenebris. et vñ veniat aut
q̄ tēdat vix dephensibile. Ponat iterim silen
tiū de bñficiat̄ et officiat̄ i republika. de p̄
sidib⁹ alioz. quoz cura vel ingesta vel arre
pta vel sucepta ē. Loquamur de hoīe sic li
bero. q̄ soli deo et sibi r̄were q̄rit. q̄ nō h̄z ho
mies impositos sup caput suū. quē punitio
pctoz nō v̄get ut intēdat eis. Lui quenit il
lud attēdere. q̄d ad te de his q̄ foris sūt iudi
care. Portabit on⁹ suū vñusquisqz. vaca tibi
tueqz saluti. Ecce tales multos p̄tinet eccle
sia. p̄cipue i religiōib⁹. q̄ deposituisse se credūt
curā oīm. Ita vt nec sui ipsoz retinuerit. Ut
tēdat oro q̄libet taliū. Fili accedēs ad fuitu
tē dei. sta i timore. et p̄paro cor tuū ad reprati
onē. Tps quippe nō decriit. nā impulsus eti
am i ista re frequenter. quā potissimum vitare
debueras. ¶ Discipul⁹. Que est res ista? ¶
Magister. Alim⁹ quā dīximus de alio
rū iudicio. Logit̄ malū. gaudent sup iniq
tate. et si nō faciēda. tñ audienda. Vident cu
riositatis aspectu. Ȑdicētes. nedū ciuitat̄. s̄z
regnoz. Indetūc de bellis. de titul⁹ regnati
um p̄mos oīm rez motus accipiūt. Chans
simā et i familiaritatē recipiūt sibi famā mō
strū horrendū ingēs. qd̄ sua p̄ mendacia cre
scit. qd̄ magnas territat̄ vibes. semp et audi
tis aliqd noui adjicet autor. ¶ Deniqz sic cu
piūt oīa cogitare. quasi de oīb⁹ fuerint rati
onē reddituri. Jubent a petro sollicitudinē
oīm et curā suā i deū p̄ficere. Ipsi v̄o curam
oīm suscipiunt. ¶ Discipulus. Hūquid nō
¶ Fin 2

Tractatus octauus

audire talia pñt/quasi nō audiētes. Audiūt
vt sibi consulāt. vt vilescat mūdus cū ptur/
bationibus suis. vt patriā celestē desiderēt.
vt pro afflictis deuotius intercedat apud de/
um. ¶ Dgr. Inducis perizomata pruriē/
tis ficalnec. quibus nuditatis sue pudenda
regere putant/quasi nō melius in pace cola/
tur et orē dens in animi collectōe. nō in disp/
sione. quā necessario rumores et fabulatōes
nō relēx tua dñe/ causant. nutrīt et augent.
Hinc incerte fluctuatōes impulsuē cordis
Hinc nō gaudia vana. timores solliciti. fal/
sespes. odia. luctus. prialitates. Extermi/
um postremo toruē vnitatis ad deū. quā p̄ pte
optima sibi elegisse blādiūt. Itaq; duas ci/
uitates ɔstituit duo amores. Limitatez dei
amor vniens. ciuitatē babylonis amor disp/
gens. Sētiet hec q̄squis attēdere. pfūdi co/
gnouerit. q̄ queris ad creaturas. disp̄git d̄
se cor i vana. Colligit aut̄ et vnit sola in deū
p̄uersio. Relinq̄t illa post se tristiciā. ista p̄so/
lationē. Deniq; satis erit impulsori etiā si ce/
tera sceler̄ damna nō afferet. t̄pis p̄sumptio.
Hec victoria. hic triumphuē suē ingēa. ¶ Di/
scipulus. Quid q̄ in talib; p̄tra cedū ani/
mi p̄solatōes querūt. ¶ Magister. Querūt
sed inueniūt p̄ reselectōe defectōes. Itaq; dul/
cedo fallar et scalpens aurū pruriginez abit
teleriter. fixus aculeus pūgit acri. miscet se
vltro rictis alienis. Pares sunt tenentib; ca/
nē vel lupū aurib;. quoq; morsus rit r'l nun/
q̄ effugūt. Nihil ad sanatōz animi fluctua/
tis pl̄ aduersuz. q̄ se i talib; oblectare. q̄ nun/
q̄ animi suauitare sicut nec saceritate gaude/
bunt. Et qd̄ opaf hec oia nisi supbia mēt. q̄
spreto vero bono qrit i ifimis delectari. vult
quietē p̄ inquietudinē possidere. ¶ Qd̄ si sense/
rit potē calūniator̄ xpianoz. qualē loq̄mūr
rumores fugere. curare seipm̄ sollicite/putas
req̄escet. In puluere sufflabit aliosū sed m̄
ad deosū. Lonabif ut fiat solitari. a gress.
incivil. auster suis. sibi trist. oib; odiosus.
aut inutl. loq̄nda racebit indiscret. tacēda
loquef amar. vrl̄ p̄us ad p̄fessiōes audien/
das. idone ad p̄motōes secretas aut publi/
cas. fugiet oia velut a facie colubri. secū ra/
biosa silētia rodit. Uñ sub regla posuit qdā
Dū fugiūt stulti vicia i p̄traria currūt. Flec/
sā currūt. s; impulsi rapiunt. s; rapti p̄cipitā
tur. Absorbet eos pfundū. et vere qd̄ non h̄z
remediū. si vrgeat sup eos puteus os suū de/
scendēt i infernū. q̄ supbia eoz q̄ te oderunt.

E ascēdit sp. ¶ Discipulus. Lōcludis i vnuz.

p̄traria. ascēsus et descēsum. ¶ Dgr. Ascen/
sus supbie descēsus ē. sicut grē descēsio/ exal/
tatio sublimissima reputat. Qd̄ em̄ altum ē
apud homines. abominatio ē apud deū. Di/
cta sunt multa sup mults impulsib;. q̄ rōneq;
ve possent indicio scerni bon⁹ impulsus et
malus. Hec breuis ē distinctio. surſuz. decor/
sum. depositio de sede q̄teris exaltatio ad se/
dē pacis dicta ē. Altera vnitio et dispsio noīc
tur. Tertia deiectio et suscep̄tio noīc. Quar/
ta rectitudo et curuitas addat. Quinta satie/
tas et inanitas vocari p̄t. Et sexta exaltatio
mētis et desolatio. ¶ Discipulus. Quō pñc
hec fieri cū reproboz multi gaudeāt. iusti lu/
gubrē trahunt vitā. ¶ Magister. Intra in/
sanctuarū dei. vt intelligas i nouissimis eo/
rū. Si videris stultū sita radice. vide simul
et exitū. maledices pulcritudini ei⁹ statim. q̄
ducunt i bonis dies suos. et i puncto ad in/
ferna descedunt. Atuero q̄ nō attēdunt ista
filii hom̄i. ipsi absq; timore ppetrant mala.
q̄nūl timida semp sit malicia. secura vō mēs
quasi ingeuiūt. ¶ Hō ē aut̄ vnitas nū in
vno et solido eternoz bono. Pellit et impel/
lit vnta mens. sed immota manet displa re/
lut arundo ventis agitata. non subsistit. cor/
ruit tandem. et fit illi ruina magna. Impellit
vicissitudine miserabili. Hūc p̄tra dei p̄ pre/
sumptioē. q̄ impicatē. p̄ despicioz. p̄ infide/
litatē. Hūc p̄tra se p̄ dissolutionē cordis. per
debilitatē corporis. p̄ eneuuationē vtrū. p̄ co/
sumptionē t̄pis. Deniq; p̄tra primū p̄erro
rū inducitōz. p̄ pudoris extermiñōz. p̄ ran/
coris p̄tētōe. p̄ fauor̄ denegatioz. ¶ Disci/
pul⁹. Latissimos impulsuē malignoz no/
tas iper generales/p̄ticularis enarratio et
enarratio pl̄ doceret. ¶ Dgr. Infinitus
(tradit Aris). icognitū ē. nec numerari p̄t.
Circūstātie vō p̄ticulares impulsuē sunt in/
finite. q̄nū p̄terea. q̄ nō se sp̄ p̄tinuo manife/
stāt. latet exir. dejetūt aliquā plus q̄ sentiat.
¶ Horauit psalmista sp̄s sepē impulsuum. ¶
Unus ē timor nocturnus. et hic obscurus.
Alius subitus sagitta volās in die Terci p̄
pletus et innolutus. negocii pambulās i te/
nebris. Quartus importunus. Quintus vio/
lentus. qui pariter erēt ab incursu. Secr⁹
ē a demonio meridiano. qui se in angelū lu/
cis trāfigurat. Septimus ē a diuinorū cu/
rioso scrutinio sup filios hominū q̄ percune
omnes a sinistris. cadēt a latere tuo mille. q̄
videbant pfectiores. et decē milia a dētrītu
is oēs fide signati. Horredus nimis est bic

Super Magnificat LXXXVII

ipulsus. Ecce dū hic viuum namigamus ve
luti mari magno fluctu atū cogitatōnū. O
q̄ sepe suscitāt̄ et iborret sp̄s pcellose tēpta
tōis pmittēt̄ deo. impellēt̄ diabolo. Inui
der ei deposit̄ iste sublimādis ad sedēvī cor
ruit. Ascēdūt̄ flut̄ inferior̄ n̄rī mar̄ ad ce
los p̄sumptōz. Descēdūt̄ v̄sq̄ ad despatōis
abyssos. Afflat et aduerso bon̄ n̄r̄ sp̄s. po
nit p̄cell̄ nostri cordis i aurā. et silēt flut̄s
ei. et d̄ducit nos i portū n̄r̄ volūtar̄. Discri
pulus. Venit i recordatōz illud sc̄ptū tuū
p̄ser lectōes v̄bi dictū apl̄i tracras. In ipo
viuum. mouemur et sumus. Distinxisti q̄
druplice vitā sp̄s. Porro de motu et statu
nostro i deo p̄stolabank̄ aliq̄ sermonē. Hunc
aduenit occasio loq̄ de motib⁹ impulsuū bo
nor̄ et malor̄. dū nunc ipulsos et depulsos
suscepit tremiscēs morietū terra. velut i q̄
dā statōis serene sinu. ¶ Mgr. Lētilogiuū
accipies seorsim de impulsib⁹. Cras p̄terea/
dū suppet hora q̄ nunc tarda ē pl̄ima rur
sus meloq̄te. te auscultāte de bonoꝝ h̄ ma
lorum angelorū officio queris accipies. ¶ Di
scipulus. Delecrabit auditiō.

Sequitur secunda partitio de custodia angelorū. et fallaciōs de monū p̄notulas. l.

d Eposuit potētes de sede. et ex
alauit humiles. ¶ Discipulus
In b̄ beri stetimus. in b̄ rur
sus aduenio post ipletū canōi
ce institutōis officiū. auditur
tesicēs pollicit̄ locutuz. ¶ Mgr. Hippo
tētes de sede depositos dignitat̄ intelligim⁹
apostatas angelos. p̄seq̄ns ē vt exaltati hūi
les accipiant̄ angelib⁹ boni. si sede felicitat̄ eter
nalē exalteati. Si malignitas inuida demo
nuū circuit̄ et ipellit hoīes ad ruinā viatores. si
p̄ eos sunt immisiōes male. vult opposita
charitas beator̄ angelorū fieri qđ dīc i ps. Et
mittet angelos dñi i circūitu timētiū eū
Ad qđ: Ut eripiat eos. Habet l̄ra Hiero
nymi fm hebreū. Circūdat angelus dñi in
gyro timētes eū vt eruat eos. Audis circū
tu malū. audis et gyruū bonū. i mūllionē. s. bo
nā et malā. Qđ omib⁹ ad exercitiū circūit̄
sathane q̄rentis vt deuoret. Circūdat ange
lus dñi i gyro timētes eū vt adiuuet̄ et saluet̄
Exaltat demon ad ruinā. qđ p̄supbiā. Exal
tat angelus bonus ad gloriā et ad vitā. qđ p̄
humilitat̄. Est nāq̄ exaltatio q̄ causat hūi
lationē. sed vtraq̄ mala depmēs et dānans

Est optata exaltatio humil̄. et humiliatio era
tās. qđ penitēt̄ et saluās. Si bñ te humiliat̄ et
ris. bñ exaltauer̄. Si te humiliauer̄ ad pe
nitētiā. habes venia et exaltaris ad gl̄iam.
Sunt excubie celestes p̄ nob̄ p̄les ne timeam⁹
Menēf (vt aliq̄ tradunt) angeli suā quā iaz
hūt b̄titudinē mitrādo hoib⁹. Cōgaudent
eis. certū ē dū saluant̄. Gaudiū est angel̄ dei
(testat̄ xp̄s) sup̄ uno p̄ctōre p̄niā; agēte. q̄nto
maḡ sup̄ uno iusto p̄niā nō deferēte. ¶ Ue
xillū sathane cū pdito exercitu se desert ifide
lis temeritas. Erur fidel̄ seu cruc̄ humiliatis
Uexillū ē angel̄ dñi. q̄ circūdat̄ i gyro timē
tes eū vt eruat eos. Hec ē victoria q̄ vincit
mundū (teste dilecto dñi) fides n̄r̄. Petrus
qđ p̄nceps vexillū b̄ iubet erigi ḥ diabolū. q̄
circūit̄ q̄rēs quē deuoret. cui resistire fortis
i fide. S̄ilis est apl̄i (nō ignorantis astutias
sathane) sīnia. sub metaphora scutū. In oib⁹
ait sumētes scutū fidei. i q̄ possit̄ oīa tela ne
q̄sumi ignea extiguere. Scutū istud nūqd
nō ē vitas fidei. de q̄ ps. Scuto circūdabit
te vitas ei. Sequit̄ mult̄ effectus victorie
p̄ discursuū psalmi p̄ totum. Interrogavit
me p̄dē v̄go grādeua p̄batissime et deuotissi
me vite. noīe Agnes. p̄pinq̄ quondā Urba
ni pape. Qđ ē potissimū p̄tra diaboli tem
ptatōes subsidiū. Dū suspenderē ego cogi
tabund̄ rūsione. Ipa subitulit mor. Lmit
Suscepit primus hāc vocē q̄si de celo sonu
isset. et ita sonnerat. Ego em̄ etiā atq̄ etiam/
multis iā annis mecum reputās. p̄ferēs insup
cum alijs nō inuenio p̄pendiosius nō effi
cacious antidotū. Quare: Quia nullū humili
lius. nullū insup arrogātie diaboli maḡ ad
uersum. nullū qđ ita ipm̄ p̄strauerit. O cruc
signū triumphale. clamat eccl̄iastica psa. Et
ihymno. O cruc̄ aue spes v̄nica. Et itez ec
clesia. Ecce crucem dñi fugite p̄tes aduerso
Et apl̄s. Vibi autē absit gl̄ari. nisi i cruce
dñi nostri iesu xp̄i. Sileo interim de p̄batis
simis miracul̄. qđ nota sūt sat̄. In p̄statino.
In eracio. In iustina. In xp̄ofero. In iu
deo cruce signato cū cerer̄ mules. S̄uadet
ob hinc Hiero. Eustochio ad oēm gressuū
pingere cruc̄ signū. Et Crisogon̄ ad Anna
stasiā carcere clausaz. Tu aut̄ ancilla xp̄i tro
pheuū cruc̄ tota mēte p̄stringe. ¶ Accipiatur
brenis ars crucis ad victoriā viciorū. nō ad
p̄petrationē malorū. qualiter i militarib⁹ in
signis gerunt aliq̄ nō deuotione humili sed
sacrilega tyrannide dñandi. Impellers oāia
¶ An. 3

Tractatus octauus

xxpiana supba sapere vel q̄rere. crux apponat p̄tinus corde. voce vel opis signatione. Quid enim magis ē sulphur inimicuz? Inuidia vult obrepere. virusq; suū aio spargere. crux tyria/ ca fier efficacissima. Crux omnē ire vel rāco ris amaritudinem dulcorabit. Crux reddet p̄tra desidii strēnuū. Contra cupiditatē ef/ ficiet pauperē spū. Crux gule siml' t luxurie febres acutissimas téperabit. Una oīm cō/ munis ē rō. qz pendes in ea crucifixit pestes. istas oēs/ triumphas i corpore suo xp̄s. Hoc ē signū thau. q signatos angelus extermina tor peccare nō sinit. saluat potius et p̄cgit. si tñ cor de fideli cruci isti p̄sentiat. Alioquin mēdar angelus et mēdacij p̄ arripit qd suū ē. Sicut moyses exaltavit serpente ī defto. sic exaltatus ē filius hoīs prudēs ut serpēs. Curabant a serpētib; pcussi enei serpētis in/ spectores. Aspice serpentes huc p̄ similitudine sine veneno culpe xp̄m p̄dētē ī cruce. fides eius a morsib; temptationū ne te perimāt/ liberabit. Hinc de Luca canit ecclia. q crucis mortificationē iugiter ī suo corpe portauit. Hinc apls ait. Christo confitens sum eruci. Hinc Andreas letus et alacer ibat ad crucē. Hinc rursus paulus. nihil me iudicauit scire inter vos nisi Iesum xp̄m et hunc crucifixū. hec humiliatis sua fuit hec exaltatio. Et fin mensurā humilitatis dabit sublimitas exal tationis. Propterea tu cuius humilitatē p̄/ fūdiorē omib; respectit dñs virgo beata me rito gloriariis sup omnes in exaltatione tua. Holo rāmen putauerit aliquis lignū crucis ut lignū ē adorandū. sicut nec ē ens diuinū et summū quo sit fruendū. qd sit sup oīa dili gendum. Sciant hec fideles. sciunt et p̄hi omnes. Nihil habet lignū crucis diuinitatis etiā in qua pependit dñs. sed in cruce tā/ qz in signo surgit fides nostra ad dñm nostrū Iesum christum deū verum. qui salutē no strā opatus ē in ea. Sic de imaginū venera tōe verus haber doctorū determinatio. Sic p̄ figurā signū accipit pro signato. ut nomē pro nominato. imago pro imaginato. Di ces forte mihi. nūquid non in homine. p̄ler tim in Maria virgine. verior et exp̄ssior ē ima go beatissime trinitatis. Sed et ipse demon retinet hanc essentialē imaginē. Asinus p̄ inde cui christus infedit cur nō adorat. Re spondebo primitus sub vna generali verita te de re qualibet indistincte. Non est aliqua res quantumlibet etiā vilis appareat. quin ex eius p̄sideratione possit anūm fidelis ele

uari ad magnificationē et orationē dei. Rō. qz a qualibet tanq; a signo p̄t a posteriori vestigari vel inquiri maiestas dei. sempiter na quoq; virtus eius et diuinitas. ab alijs q dem clarius. ab alijs obscurius. Porro mi nus h; de piculo scādali et idolatrie teste bō Dionysio. si noīeſ deus infinis nomib; cre aturaq; vilū p̄ metaphorā et symbolū. qz si fi at h; de rebo dignitatē habentib; quales sunt angeli. quales sunt homines ratione p̄dit. Quis em̄ crediderit q̄ deus sit essentialis la pis aut vermis. Confundit nihilomin⁹ ido latrīa. quecunq; fuerit circa creaturā aliquā seu de creatura. qz nō refert totum hominem ad deū/ sistens in auxilio creature. maxime duz hec facere prohibet. Habet ergo bñdicta sa ctitatis p̄uilegia. habent et homines i digni tatis cōstituti. quorū p̄siderationē principia tū solū et p̄ analogiā dicunt honorādi. sed sub deo. cui veraciter soli debet honor et glo ria. Deniq; vitamus scandalū yl' irmissionē infidelū aut simpliciuz. si coleret asin⁹ sic sit colit crux. Hō em̄ eque faciliter honorez re ferrent ad prototypū. id est ad signatū chri stū. nec ad redēptionis nostre mysteriū. quemadmodū sit de cruce. Crux humili mor et in memor: iavenerit anime fidelis. sic hoc visu. sit cogitati. sit auditu. quid aliud signat. quid aliud p̄ signū seu signationē in tellectui rep̄sentat. qz dñm nostrū Iesu chri stū. in quo ē salus. vita et resurrectio nostra. p̄ quē saluati et lib erati sumus. Hec ideo cō sonat p̄posito nostro. qz vincere docent nos de impulsore nostro. Crux humili memo riter intellecta liberationem signat. vitam et salutem. Ipsa consolationē. et ex consequen ti gloriā et exultationē si gratias sit animus operatur. Crux humili hominē collocat et recumbere facit i nonissimo loco. quo nullus cogitari potest inferior. qz nouissim⁹ vi rorū pendet in ea. Sic recognitus. credit speratus et amatus. qui nos inuitauit. dicet Amice ascende supius. et erit nobis gloria. Crux sicut humiliat in p̄fundissimo loco. sic exaltat i summo. Hō em̄ mentis nrā psal tes. Et exaltavit humiles. Gloria crucis exaltatio simul cū exultatione. tāto verior ē solidior. atq; iocūdior. quanto minus habet d̄ creaturā vanitate. Gloria crucis sit i cō firmationis sacramento et alijs mysteriis d̄ oleo simul et balsamo. qnq; de oleo solo s; sa crato. ut qui considerat penā in cruce. conso let ex intima sp̄uſsanci yntione. Gloria

Super Magnificat LXXXVII

crucis facit insignē xpianū / dū oleo leticieli
nit ipm ex noie. Est em tps p interpretationē
vncus. Reges aut. sacerdotes. pphete et pu
giles inungunt pscō more. ¶ Gloria crucis
nō constanter retinet et pdicat / si nō ad crucē
ignominia. passionē et tolerantiā anim⁹ pre
parat. Non em̄ natura compatet ut duo fi
nes principales et ultimi simili intēdan̄ / pre
seruit contrarij. Quid autē rane glorie. qd
quaracie. quid libidini / plus q̄ ipa erit repe
rit aduersum. ¶ Sunt qui sub nomine chri
stianans arbitrant se magnificare dñm. q̄
crucifigunt in se rursus filiū dei et habet ostē
tui. qui gustauerunt verbū dei bonū et vtr
tes futuri seculi. sed p apostasie supbia; pro
lapsi sunt. quos impossibile / p difficile dicit
apl's est rursus renouari ad pniā. vel certe
sumiſ hic renouatio baptismalis / quā pstat
iterari nō posse. ¶ Gloria frater humilis in
exaltatione sua p crucē. mores insup fm no
men xpiani vitāq; pponat. Sit pma sit vlti
ma sit tota laus tua. O aia deuota. dic sil' et
pfitere. xpiana sū. Sic em̄ magnificas dñz.
acciperius. ¶ Exaltatio crucē xpī tota my
sterijs plena resulget. Est in ea lōgitudo. la
titudine. sublimitas et profundū. longitudo eter
nitatis. latitudo charitatis. sublimitas ma
lestatis. profundū sapientie iudicatis. Ha
ber crux excelsa sil' et humil' mediū. cui surſū
deorsuz. deversuz. sinistroſū pīugunt. et in
h medio ibs tot⁹ effluēs et affluens miscēdie
viscerib⁹. Unū si eidē fidē afficeris tuā. radia
bit surſū amor. deversuz spes. sinistroſū ti
mor. et deorsuz dolor. q̄ sit aie q̄ tuor pncipa
les affectōes. fm q̄s bñ p̄petras et ordinas e
ois armonia spūal. Exerceat te sup his tra
ditio de canticis. ¶ Lōuersus ad crucē pie mē
tis ocul' lachrimosis. inspicias ecclēs; in h
ligno sanctissimū corp⁹ ielū sicut tympanū
vel cythara. vñ ptulit voces suas i sympho
nia diuis aurib⁹ gratissimas. pūmīc pma.
ad latronē scđam. fuit ad matrē tercia. ad di
scipulū quarta. ad patrē q̄nta. p seipso sexta.
p summatio redēptōis septima. p suo trā
situ octaua. Ita factus obediēs pū v̄q; ad
mortē. dedit fidelib⁹ suis pfectū humil' obe
diēte necnō pietatis documentū. Est autē
humiliatio p obedientia; et exaltatio Triplex
est in genere q̄ sub arboře crucis exerceat hū
liatio. penitētāl. sacramētal. supnaturalis.
fm tres stat⁹. incipientiū. proficientiū et pse
cto et suadet reg ipē dauid dare psalmū iocū
dū. cū cythara. ¶ Est autē cythara penitētiū q̄

¶ tūc ī luctu ī psalterij solatiū. Tradit et posī
tor vnuſ cytharā qua dauid adhuc pastor et
psallēs corām saul expellebat ab eo spm dñi
malū pēdissē signū crucis Jubēt apud pro
phētā ania peccatris sumere cytharā et bñ ca
nere. Ecclēs iste puto lamētātōis ē pñialis.
de quo ps. Confitebor tibi in cythara deus
meus. ¶ Ita demū psonat psalterio iocūdo
interne leticie. ita sub alio typō psonat philo
mene modul' tururis suspirū. Ita spūs nr̄
veratus ab angelo dñi malo / meli⁹ hz. Ita
(si de poeticis aliquid misceri placet) Orphe⁹
furias mitigat ifernales. i. suriosas suas pas
siones. q̄ quidē potētes nimis deponunt de
sede cordis. et humiles exaltat affectiōes pie
mentis. Cōponebat ad cythare modos py
thagoras mot⁹ suos. Et ad excitatiōz pphe
tici spūs psalte adhibuit helize⁹. hec d̄ crucē
aurilio ē demonis impulsus generales ran
tūdē dicta sunt / sil' et angeloz psidio. ¶ Lete L
nū q̄ piculoz ptculariū aiaduersio pl⁹ hor
re et vita. plus insup liberator imploratur.
gratior deniq̄ fit miscēdia liberatis. expedīes
indicau ptcularib⁹ mouēdis intēdere. nisi
tū aliter cēsueris frater. ¶ Discipulus. Im
mo vere cupidus et attēt⁹ sicut hacten⁹ au
scultabo / quisq; petueris a me v̄bū. ¶ Ma
gister. Sit impulsus angelic⁹ vnuſc. sapi
enter et benigne. quatin⁹ hūiles exaltent. At
uero deposit⁹ iste de sede diabolus / deorsuz
fluēs sathanas. satagit hoīes deponere vio
lenter. fraudulēter maligne. Violetia cerni
tur in obessis. Fraus v̄o dū specie bona. sa
lubris et v̄nosī consilij q̄si moral' phs dolo
se impellit. Paucos accipe modos et innu
meris. et vt sit aliq̄s ordo in nō habentib⁹ or
dinē. sed p̄fusionē babylōnicā. dicēda p qua
ternaria seu p terrades partiemur. ¶ Detesta
tur qñq̄ supbia patente. sed vt ī dererorem
sub inuolutro ficte humilitatis p̄cipitz. Hā
est qui se neq̄ter humiliat. Et rursus ait sa
thanas. Noli humilis esse ī sapientia tua. q̄
tinus insipienter exaltef. Detestat p̄sumptio
nes et timorē laudat. quatinus ingerat timo
ris scrupulos vbi nō est timor. vt ablata pa
ce cordis recedat iste cuīus locus est in pace
Detestat inobedientiā / vt peccati seruitutes
inducat. et asinīnā patientiā que fert nō ferē
da. quales norabat apl's esse coīnthis. Fe
sellit innumerōs nequā iste. qui sub relamē
to obedientie nephāda ppetrānūt quasi pec
care nō possent. q̄ nō habent velle vel nolle
iuxta verbū suū. Detestat supstitiones qñq̄

Tractatus Octavus

manifestas. sed nō occultas et obumbratas
sanctis observationibꝫ. In ieunibꝫ. i yagini-
tate. in sanctis orationibꝫ substitutes impel-
lit. ¶ Proinde cur fuit pma demonis vox et
interrogatio: Cur inqꝫ precepit vobis dñs?
Ut frequentissime cur isto. quatinꝫ homi-
nes in curiositatibus noxiis laqꝫos cadat. Cur
fecit deus rationales creatureas/ quas psciebat
fore peccaturas et damnadas? Cur eas de?
tales nō condidit qui peccare non possent?
Cur delectat in pditione viuentibus? Qd in
desibi lucruꝫ crescit? Numquid nō melius eet
vniuersis si peccatis omnibꝫ ablatis rena-
nerent i solo decoro virtutū? cur inducat ali-
quos et aliorū misere? cur acceptio psonarū
rep̄ apud ipm? cur nō cti? venit ad hoies
redimēdos. et legē veterē quā dederat i fed?
eternū p alia pmutauit? cur tot absqꝫ baptis-
mo innocentes. tot i insulis sine legis audi-
tu viuētes. tot q̄ saluarenſi si bonis doctrinis
et societibꝫ instruerent pire pmitit et dimi-
sit? Scit iste nequā q̄ pscrutor maiestatis
opprimeat a gloria. Scit hoiem phibirū. ne

Di pluribꝫ dei opibꝫ fuerit curiosus ¶ Lulpac
hypocrisim. sed vt hoies absqꝫ honestatē ve-
lo pperret mala/ laudat simplicē cum verecū-
dia sc̄tā. q̄tinꝫ hypocrisiae fictōes introducat
Lulpac iniudiā et benignitate laudat. sed vt
malignitas iproba nocētū ſoueat. Lulpac
ecōtrario iniquitates aliorū. vt psonale odiū ſ
fraternā charitatē luscitet. Lulpac iratos. ſz
vt zelū ſcr̄m abuiciat. Laudat zeluz ſcr̄m q̄ p
ceps ira furiat. Lulpac inertiam. sed vt inquiet-
udo pl̄ equo laboriosa fatiget. Laudat qui
etē ſanctā. sed vt i sterquilinū torpētis iner-
tie dehiciat. Ostendit odibile avaricia. et q̄ ni-
hil nequius q̄ amare pecunia. sed vt pdiga-
litatē psumptōe oīm cū rapinis introducat
Pulcrā dicit et amabile frugalitatem. vt tena-
citas locū paret. Ostendit quātas gignit in
firmitates gula. sed vt pculosiorē vacuitatē
capitis et corporis/absqꝫ remedio operur. Lau-
dat omnia ſana eſſe ſanis. et nihil eſſe reſcen-
dum/ quod cū gratiarū actione accipit. vt a
tēperantia fallat abducat. Ostendit q̄ ſeda
ſielururia. q̄ vilis. nec honore digna. vt pīn
giorū iura contaminet. Laudat prolificatio-
nē. immo iubet pīllud. Cresciter multipli-
cāt. quatinꝫ acubinatū licere demonſtret.
Dñdit nō eſſe iurandū. Sit inqꝫ ſermo vī ē
est. nō nō. vt detestet omne iuramentū. Dicit
et aduerso. Qui bñ iurat bñ credit. vt perin-
na vel pīmelias nominiſ dei multiplicet.

¶ Circuite iſte sathan terrā et pambulat eam.
vt circumſtātias oīm pſideret. Quis. qd. vbi.
quibꝫ autilijs. cur. quo. qn. Tēdit laquos i
quos impellat multos valde. vt li fuerit ali-
q̄s ab vno liberat⁹/cadat in alter⁹. Facit ad
h̄ Macharij narratio de popul⁹. Hō em ſe-
mel viciſt ceſſat. ſicut opinat⁹ eſt Origenes
Itaqꝫ pſiderat dū circuit. et obſeruat volen-
tes placere deo. Videl aptuz aliquēad reli-
gionis ingressuz. Impellit ad oppoſituz ſic
illudēs. Cur ciuile vis deserere oueratioēs.
qm̄ homo natura ciuile aial eſt. homies ho-
minū gratia facti ſunt. vt ſe mutuo iuinet. ſi
cut pecora vt hoibꝫ ſeruiat. Ue ſoli. Cur nō
poteris ſub habitu ſeculari ſalutē tuā opari
ſub vno abbate tuo xp̄o. Baudas lege lib-
taris quā dedit tibi deus/ et emit xp̄us. Quid
pulcrius? qd eligibilius libertate? Cur tot et
tales vis ſubire obſeruationes. et vota ſuper
te inducere/ q̄ nō ſufficiſ ad pcepta ſeruāda?
Quid ſunt obligationes tot/ nū ſi laquei toti
dem ad trās gressores. Uide ne illa queat⁹ v̄
bis oris tui cadas. Displicet em̄ deo ſultaz
infidelis pmissio. Ecce quot. quales i religi-
onibꝫ defecrūt. q̄t ceciderūt. q̄t apostate re-
tro abierūt. Cur nō vis talentū tibi creditū
in hiſ et i alijs graujs mltiplicare? Ut quid
pdition hec eſſet in religionis ingressu ſine ſo-
litudine? ¶ Celat pdition iſte laqueos in ſecu-
lo. fit iſte qui ſaluandus fuerat in religione p-
dicius in ſeculari oueratione. ſit ſecularis. co-
iungit xp̄o. Heu quos illic laqueos tribu-
lationū nō inuenit. Nascunt ſilq. alia cura.
ſi procar xp̄o. grauis. magnifica. ſi ſterilis.
ſi ſeda. ſi lubrica. O quale ſuppliciū. Sic de-
militia/ aut d curialiū numero. quod illic cu-
ris inuoluit. Primit⁹ erit dulcis in experto/
cultura poſtēis amici. Expeſus metuet. inui-
diā nō tolerabit. Sic oportet. aſſenator ad
oīa. ſit miſer/viues. dormiēs. comedēs ad al-
ter⁹ arbitriū. Sic caſidic⁹ aut p̄tic⁹ i pbis-
fica. fraudes mille ſpargent i p̄ticatōe. Dū
q̄rit diues fieri. incider i desideria multa et la-
queos/ quibus mergat i interirū. Sic bñſu-
ciatus in ecclia et celebs. cauenduz ſibi erit a
retibꝫ ſimonia. a negligētia ſeruirs. a luxuria
ab inerti oueratioē. a dilapidatioē bonorꝫ ec-
clesie. ¶ Circuite et pſiderat sathan iſte alterū
quē ex instabilitate pprīa vel infirmitate co-
gnoscit ad religionis aut ſolitudis vītā ine-
ptū. Uide ait quāta ſit religionis. quanta ſo-
litudinis pfectio. vacare ſoli deo. ſalutē ſuas
opari. Quid prodest homini ſi vniuersuſ mū-

Super Magnificat LXXXVII

dum lucet. anime vero sue detrimentū patitur. Vide quantū totus mūdus ī maligno positus ē. q̄ brevis vita. q̄ mors incerta. q̄ tormenta inferni: que gaudia paradisi: Vide ne perstaines. ne consilia multorum. p̄sertim domesticorum et secularium queras. Inimici hominis domestici eius. et aialis hō nō precipit q̄ dei sunt. Res certa ē. De solū incertis habent dū ē. p̄siliū. Dicere q̄ religionis stat⁹ nō sit p̄sector heresis ē. Magna vero stulticia ē nolle esse pfectū. Quid belitas: q̄d tergiuersar. Uocat te de⁹ p̄ inspiratiōes istas. quid in te stas et nō stas: p̄jce te in eū. et ipse te lūscipit et neq̄ deseret iā susceptū. Vide nunc paup̄ homūcū dū p̄pūgeris corde. fac rotū deo celi. firmet te iuramentum. Felix necessitas q̄ ducit in melius. Sciuersis opus cum voto deo ēē accepibili⁹. Da totā arborē volūtatio nūc cū fructib⁹ suis deo tuo. Deniq̄ q̄ p̄ positū nū studiū diuerteret a te. re⁹ estet. **D**icit deo se redderet ī religiōe loco tui. Sicut iste nequā q̄ ad religiōis introitū optet at tēdere nedū bonitatē religiōis ī se. sed alias circūstātias maxime duas. Quaz vna se teneat ex pte religiosor. si pfecte regulā seruant Altera ex pte luxurios. si iuxta pabolaz xp̄i/ dū inchoat poterit p̄summare. Q, si fm̄ rōnis p̄siliū res tā grandis aggredieā ē: quaz postmodū murare nō licet. Hō tñ sequendi sunt viriles impetus aut mot⁹ deuotionū q̄les b̄z p̄nt pueri aut puelle. q̄nq̄ plus in inconstātia vicio v̄l melācolie/ q̄s gr̄e certo insti cu pon⁹ aliqñ. qualiter mō et astuto demōnis ipulsi/ q̄s certe deuotoris afflatu. Sicut. qm̄ media sunt moderāda fm̄ v̄tutē tā agen̄tis q̄s patētis. nec poterat dāvid cūz armis sūle egredi ḵtra golyā. Hō p̄nt simile cū bōz latiorib⁹ quas ī fraudē eis derelict⁹ accipiūt incedere. sicut onera religiōis. cū morib⁹ in habitantū. Dat bñ sentire de om̄ib⁹. nem̄ne indicare. spes adiūcit q̄nq̄ magnas. q̄ p̄ficit alijs sua eruditio. suū p̄siliū. q̄r̄al nouit. q̄r̄ prudēs ēī agendis. Deniq̄ exēplū dabit reliq̄s de sc̄lo. vt ita faciat quēadmodūr̄ fecit et sc̄lm derelinquāt. Quid: Tādē voto se ḵstringit. deserit habita beneficia. dat sua paup̄ibus. via sibi v̄nica religiōis relicta ē. Caput est ait insultās demon. Euge euge iā nō est silendū. iā in odiū religiōis etragge randa sunt oia. Apendi sunt oculi. discrimina reuelāda. murmur inducēdū. dicat ipse sibi sentiēs se delusuz. Quid mihi feci miser. In qđ memalū impuli. Hō potero ferreū.

gū h̄ intolerabile. Onesimi requiē ut ī pace scrūtū deo. et ecce turbatio. fugi hoīes. hoīes īuenio. Ledebā tēptatōib⁹ de sc̄lo. detiōes demonis p̄fero. qđ feci: qđ agā: q̄ me vertaz̄. Inimicos carnale offendī spernē eos cū iūis cōsilijs. null⁹ mihi ad eos regressus. Si disp̄patoz̄ voti q̄siero. nō dabū. aut ī data nūq̄ p̄stās sibi anim⁹ q̄herabit. sed neq̄ quō viuere ī seculo relīctū ē. Si ad alia migraue ro religiōē. sc̄ādalosus ero mee / et forsū ī tolerabilis alienē. Quid feci: Denotionē ī sc̄lo suauorē. et crebri⁹ īueniebā. q̄ sensus vegetiores. nec pturbati p̄vigilia. nō exinanitū cerebrū p̄ieiunia. nō oppresa mēs ī p̄lilitate vocalē scrūtū. sed et sc̄larib⁹ īnuoluoz̄ curis p̄ necessitatib⁹ fratz̄. Logit obediētia currere discurrere p̄ seculū. qui quietē solam sperabā mihi obtinere. Sic quotidianis fatigōs odīs et ritis. Quid feci: quid tādē vōlui mihi miser. Delectabat me studiū. docebarā et docebar. Hunc qui doceat aut doceat nullus est. Fratres satis esse respondēt occupationes religiōis sue veratio satis ē. Hō est iniquiūt religiō schola docendi. sed disceplina vivendi. Si vixero fm̄ mores fratru collapso omnino a regulis patriz̄ pditus sum sine dubio. Si singularis mihi viuere volo. nec datur nec sufficit. Ecce quid murmurat inconstans quādoḡs nō sine magno perplexitatē vinculo. maxime si monasteria mulierū collapſa. iunior iam aliqua rōuit et intrauit. Circūt depositus de sede. querit p̄ quē deuoret. Inuenit hoīem deditū studijs litteraz̄ et scientiarū. Si potest auertit. Aſſert occupationes ex seculo. sicut et platorū scrūtūs. aut principum. aut penuria trāscribentium. vel imperitia. aut librorum causat nimietatem onerosam. aut frustra fieri verba furdis dicit. Si nequiuferit abducere q̄tinus ocūū desideret studiosum. sed sibi vaſcer et sapientiam scribat ī ocio. subdolus impiellit. vt alios dū docere vult scribēdo/seleducat. Laudat iā laborem. sed corrumpe satagit intentionē. Eya doctor scribe q̄ releget posteritas. q̄ tibi sūt ī nomē eternū. qm̄ melius est nomē bonū q̄s vnguēta preciosa. Drabunt alijs pte Hō tibi soli laborabis. talentum tuūz̄ distribues. Sed ad qđ sathau ista: Quid sibi sup aliorūz̄ salutē? Profectonib⁹. sed satagit vt iste sub hac intentōe scribens audiat in iudicio. recepisti mercedem tuā. Accipe quod tuū est et vade. ex ore tuo et scriptis tuis te iudico seruē nequā. Fers lit/ An

Tractatus octauus

teras mors tue sal infamatu. Eya scribe sed subtilia. s; etranea. s; nouit inieta. Turpe et alienis vti. Sic ipellit ut deserat terminos q; posuerunt p;es sui. Ut vase gliosus dicat. Sup o;es docetes me intellerti. Ut dese res vias certas dicat. Aq; furtive dulciores sunt. et panis abscondit? luanior. Eya scri be. aut de tuis virtutib; aut celeritate ostende dictadi. Aut da satis intelligi q; b;ni. q; deuo, re viniis ut loqr;is. aut certe i; alienis laudib; q;re laudē tuā. Quere celebritatē nois si nō ex te saltē et ill. quos exaltas scribedo miracula sua. visiones. vitā sup modū mirabilez diuinatōes. sectas nouas. Canonizat? eris i; ipso x; canonizatōe. Sed o; fraudē sathanē detestandā. q;ñq; m; ita fallente ut interim ta ceam? de manifestis errorib; et heretica p;uitate. Eya scribe. tot? insiste laborib; impotu. Nō des requiem calamo. postpone ho ras canōicas. aut absq; incētōe p;feras. idul gesecur? lautiorib; cibis. vttere somno vsc; ad saturitatē. Desere ciuile aliorū querat? L; openabit hec oia labor tuus in dictādo. Sic ipellit iste nequā. scit q; inutilit. immo norie fiūt nō iussa p;ceptis omīllis. Scit q; fanem? vltra modū sc̄ptis nr̄is. diligim? vt silios. placet etiā si deformia sunt et iculra. si vacua sententijs. Testis est simia fabulosa. Gallina dū nūmio clamore pdit ouū. pdit il lud. Coru? crocitās ut a vulpe laudef. frau das cibo suo. Nō alit sepe frutes pdunt scri be docti. vel q;stas p;us vel acq;redas in tpe. Rō. q; dicūt et nō faciūt. q; de donis dei dū ḡliam q;rit. deo rapiūt q;d suū ē. q; scit insup sinistra taliu;. q;d facit dextera. Pn̄t nihilomin? meritorie fieri noua sc̄pta si mod? affuerit. finis et ordo i;cti. Unū facere et aliud nō omittere. Circuit et inuenit hoīem dedituz p;fessionib; audiēdis. O q; immissiones facit p; angelos suos malos. Uenit ad p;fessionez plebeius idiota. veniūt pueri et puelle. iuuenies et maritate. Guadet iuestigare diligent sup oībo circūstātib; ut agnoscat vultuz pecoris sui. q; nec alit solui p;ot p;ctor nisi dire rit oia. Absit iste curiosus scrutator. et defici at scrutās scrutinia cū scādalo p;fitētū. cū la psu. pprio. cū suspicib; infinit. cū intermia bilib; scrupulis. siue remittat nō absolutuz. siue detineat morosissime vit tandē absolu dum. Uenit tales postmodū et vertit i; op positā q;litatē. q; timer expt? tales facere interrogatōes. Dicit sib;psi. saluet se si voluerit. nō intrabo domū p;scie alienē. nibil interro

gabo. scit p;cta; sua. dicat illa si vult. Sicut mittit inscios. sic verecundos latere i; p;ctis suis. nō vtes clave scie q; data ē ad apīendū (cū diserētē m;) secreras p;scie plaga. Ueni unt alij magni prudētes de seculo. veniūt p; dones. exsurrij. simoniaci. rācorosi. violatores eccl̄iastice libertatis. p;cubinarij notorij. nolūt a p;ctis resilire. nolūt restitutōes face re. sunt excōicati. sunt irregulares. alij si cal panj. excusant aut defendunt p;ctm suum. dicūt se iusta bella gerere. et plane m;ix ē. si etiā angelus de celo regiret q;d agendū i; talibus multis. nisi coassisteret sibi miraculosa dei p;tus Uenient alij vel alie curiose agentes. ad fabulariones vertūt p;fessiones suas. misce tur colloquia d; p;phanis. vtiā nō d; nephā rj;is. vtiā q; spiritu cepisse vident? nō consūment i; carne. prohibeat deteriora de. Cir cūt et inuenit declamantē in populo seu pre dicantem. Cognoscē demonis quo impul sus sunt in sermone. Dū de omni statu p;so ne sunt que vicijs p;trarijs infecte sunt. Si culpat auariciaj. prodigis applaudit. et rivet auarum. Si pdigilatē ritupat. auar libēs ad se p;trabit dicēs. tene quod habes. Si loquit aduersus ieritā. gauidet iste q;stūto labore p;sumit. et eē sub sentib; curaz mor dētū delicias p;putat. Zel? laudat? accendit iracūdos. Pieras laudata pusillanimes nūtrit et desides. Pronūc et qualez tua pdicatio fructū afferet p;sidera. Sūt q; nolūt p;mediari. nolūt sancoz allegatoib; vel autoritaib;. aut certe nesciunt vti. Barriunt et effundūt quicquid in buccā venerit. cecicecos al loquētes. Sunt ex opposito q; tot accumulat allegatōes. sup allegatōes richmos. ad richmos p;cordatias. cū p;cordatib; effluūt vsc;quaq;. nō deū sed se. sed sciam suā ostendere volētes. Blādiunt sibi. q; nō ppter se famā scie. sed ad edificatōem querunt aliorū. Sūt q; solū apud auditores suos inobedientiā et rebellionē inferiorū racēdo culpant vicia supiorū etiā dū absunt. Unū. Fishil plausibilius audit inuida plebs q; superiorū; vicia prodere. augere. inculpare. Et hec sepi? et accuratius student aliq; pdicatores detestari q; si vel in modico vicio culpant;. protinus implacabiliter obsisterent vera dicentibus. et capitali clam vel palam p;secutiōe retarēt. Adde q; multitudo p;dicationū sepe fit in laqueū audientiuz. Quare. Quia iam sane sciunt voluntatē dñi. nec faciunt. prevaricatorēs effecti de peccantibus. Proprietā per

Super Magnificat LXXXVII

pleros haber behemoth neros i multis. q
bus no ē certus frequenter possibil. nisi moris
inflicta iudicialis / eu captiuitatis hostil' vi
am secerit / liberans ab omnibus debitorum vin
culis. Aut si non fuerit assumpta religio ce
dens omnibus. Aut ultro nea paupertas suar
suor subeat. Sed q̄ difficultia sunt hec re
media. p̄sertum in senibus. in egrotis. in de
licano viris et pomposis. In feminis nescit
nemo. Singulariter idcirco notauit apostolus
amariciā / tēptatiōib⁹ et lagueis diaboli
plenā esse. que mergunt hominē in interitus
S vñ vñ sic fit responsio. Circuit iste satrā. iste
depositus. et inuenit hominē in solitudine. vñ
deserti. sicut est pelicanus. vel domiciliū / si
cū nycticorat. vel tecti sicut passer. protinus
immitit fraudulentus auceps iste laqueos
erquisitros. et tota malignitate conat inuol
uere. nūc penas. nūc pedes istius / qui soli
tarius eligit vivere. volatur⁹ (vñ estimat) ad
supna. et secū furens ait. Nō sic abibile solita
rus iste / si bene me noui. Sit piger. impati
ens. mala cogiter. et sua querat. Agitā nunc
fernoe nouitio. fingit sibi quietē et ocū. fin
git patientiā si nō habeat consortiū. fingit
puritatē in affectibus habituram. fingit de
nig⁹ q̄ dabit se deo totū. Sz o miser. nescit
quantū meis artib⁹ / ab exspectatiōe sua lōge
fiet. Surgite vos infernales et improbe pe
stes mee. Hunc hunc impellite casuꝝ i res
tia peccatorum. q̄ fugere putat. nec p̄cauet. Tu
primus inertia. deset ad bonū sed ad pni
ciez efficacissima. Hic exteriori caret exerci
cio. ociosus vacat. Age. Tediosa sit ozo sibi
fastidiat et dicat. q̄usq̄ eadē. Succedat nūc
impatiētia. Fac ipm suimet penitere. fac di
splicere detē. fac ocū p̄priū horrere. nec se iā
fere possit. Fac laguerat tot⁹ et pigreret. Ex
urge nūc blasphemia. cogitatōes nephariaſ
immitte. Fac desideria occidant pigz. Age.
doceat ociositas mala multa. Tradideret eū
quattuor q̄ternionib⁹ passionū vinculādū / i
carcere nostro peccatorum. Scie noīa. scis
officia vulgata sunt. Spes. meror. metus.
gaudiū. Speret vana. meruat falsa. mercat
moleste. gaudeat molesti⁹. Tuū erit ultimū
hoc officiū o libidinosa cupiditas. querens
assidue q̄ tua sunt. Querat iste p̄solatiuncu
las p̄prias si poterit in carnalib⁹ deliciis. ci
bo. somno. veneris. Si refugerit patētē hāc
turpitudinē tuā / velaueris eā similitudinem
denotionis ad deum. Da mendaciter intelli
gi p̄ipsum querere q̄ dei sunt. se i dño delecta

risolo. cū sua p̄ncipaliter querat oblectatio.
Signū hui⁹ accipe certū. q̄ dimissis dñis
rū impletōib⁹ mādatorū laborat i h totus.
vt i alijs q̄ sp̄nalia singit delectet Heridem⁹
merito sabbata ei⁹. vidētes ignominia eius.
Uide⁹ introrsum fornicatōib⁹ p̄p̄s. mē
dar. p̄car. meretriz inquit et rapit. Adauge
dolos mos o libidinosa cupido. Interroget
curiositas tua cor ei⁹ i plurimis. Si mallet
dānari q̄ offendere dñi sp̄olium suū. redem
ptorē suū. de q̄ gliaſ. Si mallet subire mor
te aut incendi. q̄ frangere ieūniū / vñ incur
rere carnis lapsuz. Quicquid elegerit irretie
mus eū. vel arrogati mēdaciō. si penaꝝ ppo
suerit inferni vel incēdij. q̄ si postposuerit iā
peccauit. q̄ peccare pelegit. Adde si videris
ipm i multis deficere. dic blādiens. nō cōci
tiant te defectus isti frater. p̄mittat eos de⁹ i
te ad humilitatis custodiā. ne magnitudo p
tutū te extollat. Habes in Paulo silē de sti
mulo satiane. ppter magnitudinē reuelatio
nū. Capiamus eū / illa queabimus ut dese
ctus p̄prios iā nō laboret corrigi. sed i illis
audeat etiā gloriari. Sit rurſus tuū o blas
phemia / soror inertis desidie machinamen
tū sit cogitationes immittere / quales nec hoīes
sc̄lū. nec meretrices dignarē admittere. Pū
deat ipm q̄ tantus ē i ocul'suis. pudeat et in
digneſ et irascit. supbiēs etiā i dñi et sc̄os an
gelos ei⁹ et sc̄tos. et desperatē seipm. Guan
derē vobis inq̄ quattuor sodalib⁹ mihi cha
rissimis sup̄bmōi solitarib⁹ / i alia discrimina
deturbādis. sed ea q̄tidiana q̄li domestica p
tero. incuriositatē p̄scrutatōis vite alienē.
negligētia p̄prie vite. videre festucā in alieno
oclo. nō aduertere trabē i suo. Eteros sper
nere. sibi suaq̄s placere. Rumorib⁹ nouis as
sidue agi. et suspicionib⁹ tenerariis inquietā
ri. Proinde minus om̄ib⁹ hoīib⁹. alacres sp̄ū
minus esse patētes. plus sui amatores. pl̄
sordidos aliorum mala tenētes. Agite po
stremo sodales fidelissime mihi / quatinus
istos exhibeatis solitarios. tandem mihi simi
les fieri. Solitudinez odiāt. fiat disp̄si mēte
cordis sui. fiat gyrouagi et pfugi. fiat istar ca
yn vagi et pfugi. Quid em mag⁹ p̄priū ē mi
hi q̄ eē gyrouagū. circuīre terraz⁹ pambula
re eaꝝ. hec nequā sp̄ū. Atuero qđ te agitas
frater. quid turbaris. cū iam silentiū pati nō
potes hactenus obseruatū. Discipulus T

Hūc prorsus inspicio. qm̄ vndequaꝝ mi
seris. et miserabil'. nec qđ agā. nec q̄ me ver
tāscio. Ita p̄clusus suꝝ int̄ angustias et im

Tractatus octauus

pulsib⁹ sathanæ nūerat⁹. p̄s certim i vltimis. vt
merito redeat aīaz meā vitemee. Holo m̄ de
spare memeti⁹. s̄ auxiliaria pot⁹ documē
ta q̄rere Itaq⁹ fraudes ⁊ laq⁹s inuestigasti.
tuum sit remedia tradere cauetas ⁊ auxilia.
¶ Dḡ. Si humanū p̄stolar⁹ auxilium fal
leris. Illud c̄m nec p̄spicuum ē nec validū. ma
xime aduersus aereas p̄tates. Est vita hoīs
militia sup terrā. Aduocādi sunt milites an
geli boni cōtra nequā hos sp̄us. P̄les sunt
fortiores sunt. sapiētores sunt absq⁹ vlla cō
patōe. seruētores i inuādo q̄s alio ⁊ maligni
tas i ipellēdo. tñmō assūm⁹ nobis p̄pis. nec v̄l
tra pellam⁹ eos adiutores tā sedulos. beni
uolos ⁊ certos. Discipulus. Hoc p̄fecto
potissimū qđ flagito. qđ ab eis peto dari mi
hi. ne repellācos. Lupio parit⁹ ⁊ dēpcor. q̄tī
nus ip̄silioes suas q̄b̄ istigat nos bñ agere
studier⁹ apire. Magister. Si d̄ custodia
angelor⁹ p̄cipue singulorū q̄ dan⁹ singul⁹ ab
ecordio. si de suis officijs singillatum cona
rer apire. q̄ sub exemplis legunt⁹ i scriptura sa
cra. q̄q⁹ p̄ historias q̄ subinde p̄ doctores sa
cros tradita sunt. supfluus imo van⁹ iuge di
cerer res suscipies sup vires. Atm̄ ne totus
obmutesca. q̄li sp̄nes p̄cē tuā. eligā vnuz sua
auēte refulges exēplū. Deinde p̄ sideratio
nes aliq⁹ paucis v̄sib⁹ comp̄hēsas. curabo
nos aduersus diabolicos iul⁹ reddere do
ctiores. Discipulus. Bratus audiā et at
tentus. Dḡ. Petrus post tot p̄petrata
totū inflignia. dormiebat i carcere vincitus
cathenis inē duos milites Typus iste ē xp̄i
ani licet egregij meritis. qui p̄ herodē istum
sathan gloriante in pelli⁹que palliant neq̄
tiā suā. detrudit⁹ in temptationis horidum
carcerē. discriminū īmet mortis. nisi q̄ orā
te ingit ecclesia fit quod sequitur. Angelus
astat. fulget. pulsat. surgere clamat. Soluit
⁊ eduxit. libertati⁹ relinquit. Discipulus
Placet metri compendiū quo septē angeli
eo sancto facta ministerio cōpleteſteris. Ma
gister. Solerter aduert⁹. Exīstimo nō gra
uaberis si cōſiderationes pauculas rursus
ita versibus ligauerō sup cauetis. quibus
agerenos oportet. ⁊ prius facere qđ i nobis
ē. gallice (say ce que doce) Discipul⁹. Nō
granabor. nec leuitati depurabo metru. q̄
le frequēter i psalmis et canticis p̄phete sum
pserūt. Magister. Immo nihil apud ve
teres phos seriosi⁹ metro fuit. Accipe ergo
dogmata septē. Pensa quis finis p̄prius. q̄
sit status om̄is. A sathan impelli speras fac

iussa. timensq⁹ Magnifica dñm. dic o me su
scipe xp̄e. Uixeris hic ⁊ nūc velut. hic ⁊ nūc
moriturus. Uine pius. purus. velut hic et
nūc obiturus. i. obuiā xp̄o iturus. ¶ Disci
pulus. Et si prouocet me auditas exposi
onis latioris. holo m̄ esse molestus eractor
post tā multiplex eloqui⁹ p̄ tenunhabit⁹.
Conseruabo interim om̄ia verba hec confe
rens in corde meo. quousq⁹ altera nos collo
cutio congreget in idpm. quousq⁹ p̄terea cē
tilogii de impulsibus accepero. ¶ Magister
Fiat ut vis ⁊ in eo bñ vale. q̄ deposituit po
tentest de sede ⁊ exaltauit humiles.

Sequitur tercia par

titio de septem modis generalibus angelice
custodie p̄ notulas. lxxij.

Exaltauit humiles. Disci
pul⁹. Louētōish⁹ nrē die ⁊
locū p̄spex faciat istoz⁹ brōz⁹
brūsimā ita p̄ hūilitatē singu
larit̄ exaltata. cui⁹ ē bñ v̄bū. Et
exaltauit hūiles. Dḡ. Fiat. tu qđ affers
colloqu⁹ p̄ triduanū bñ silentiū. Discipul⁹

Perlegi tuū sup ip̄silioes cētilogii. Exp̄i
or illō esse p̄nerū p̄ori nrē collatōi. definit in
auxilio bono⁹ ⁊ tra apostatas angelor⁹ no
bis in bñ exilio. vbi etiā filius dilect⁹ nihil dif
fert a seruo cū sit dñs oīm. s̄ sub tutoribus
angel⁹ ⁊ actorib⁹ ē v̄sag ad p̄finiūt ips⁹ a p̄e.
Magister. Bñ ē bonos tutores bñ iste
filii. Discipulus. I stic nēpēsum⁹ cogno
scere q̄lia sunt adiutoria bono⁹. q̄lia miste
ria. q̄les pulsus aut immissiōes. Nēmī v̄o re
nudiūtercius seprē officia nūerasse sub tro
pologia liberatois petri Angel⁹ astat. fulget
pulsat. surgere clamat. soluit ⁊ eduit. liber
tatis relinqt. Magister. Nō erat recov
ratio. Scis ne memorit addigas sil. vii. cō
sideratōes ad tutelā nr̄am sub q̄druplici v̄
su. Discipul⁹. Almirū sic dñtinet. Pēsa
q̄s finis p̄pri⁹ q̄ sit status oīs. A sathan ipel
li speras faciūssa. timensq⁹ Magnifica dñm.
dic o me suscipe xp̄e. Uixeris hic ⁊ nūc velut
hic et nūc moriturus. Sp̄us esto p̄i⁹ velut
hic ⁊ nūc obiturus. Dḡ. Scires ada
ptatōs facere. vii. ad. vii. reddēdo singula an
geloz⁹ auxilia. singul⁹ his p̄siderationib⁹ aut
doctrinis. Discipul⁹. Lupio secur⁹ er te
cognoscere siml⁹ vt abbreviatioſer sermo fiat.
Dḡ. Teprabo sic efficere parit⁹ redde
re totū marie canticū p̄sonās dīct̄nris. Ita
q̄ talit accipe ſūmati p̄mo. Debic amplior

Super Magnificat LXXXVIII

q̄d sitiois erit loc⁹. ¶ Angel⁹ astat ⁊ p̄sem⁹
 h̄e ponderem⁹ ⁊ librem⁹ i cruxina cordis q̄s
 sic finis. Si em̄ satban adeit nobis vt noce
 at. q̄s feret si nō p̄tra staret angel⁹ bon⁹: sic
 p̄terea q̄rit iste satban claudere vel eruere pe
 nit⁹ oculū fidei ne recognoscem⁹ finē nr̄m q̄ de⁹
 e. quenies ē vt angel⁹ bon⁹ sanet ⁊ illuminet
 oculos cordis i viā ⁊ i finē pac⁹. hec de primo
 ¶ Angel⁹ astas fulget i carcere mort⁹ hui⁹ vt
 nouerit vnuſq; posic⁹ i renebr⁹ qual⁹ su⁹ sic
 stat⁹ p̄pri⁹. Sunt em̄ intra q̄litates morbor⁹
 singulo p̄ q̄litates auxilior⁹. Angel⁹ astas et
 fulges. pulsat incitas ad bonū. Scit em̄ ge
 neraliter oēs. ⁊ h̄ nos scire facit a satbā ipel
 li. Dū em̄ scit piculū. sollicitudine maiori fu
 git ad autiliū. ¶ Angelus astas fulges ⁊ pul
 sans iubet surgere velociter. Hoc aut̄ ipse
 dū sperādo diuina mādata seruant. Alioqñ
 iacet obvolutus i p̄tis ver⁹ hō nr̄. de se despe
 ras. aut nō cū minori discriminē nimis spe
 ras sen̄ plūmēs. ¶ Angel⁹ astans. fulges. pul
 sans. surgere iubēs. soluit a cathenis vicior⁹
 vincit⁹ i mēdicitate ⁊ ferro. ¶ Occupatus em̄ tu
 more casto ⁊ sc̄to. cū grata dñi magnificatōe
 iā se p̄cngit v̄tute actiōis. iā calciat calig⁹ p̄
 ceptor⁹ i p̄paratōe euāgelij pacis. ¶ Angel⁹
 sectū pagit officiū. dum astas postq; fullit.
 pulsavit. surgere iussit et soluit. educit extra
 carcerē. Igit v̄lro portā ferreā p̄nīe. transit
 viciū vnuſ satisfactōis arte ⁊ directe. ¶ Ange
 lis rādēs ieductū libertati derelinqt. Quo
 facto sic sane deinceps q̄ retro sunt obliu
 scēs. liberat⁹ i anteriora se totus extēdit. Re
 neuens qđ ad se deo grat⁹ ⁊ angelo suo. di
 cit et s̄nia. Hūc scio vere q̄ milūt deus ange
 lu ſuū ⁊ eripuit me de manu herodis. ⁊ d̄ oī
 expectatōe plebis iudeoz. ¶ Discipul⁹ De
 lecat siml⁹ ⁊ edificat adaptatō. Neqz curiosi
 tati deputād̄ iste m̄bi vere breuis ⁊ lucidus
 ordo. Addider̄ qđ spopōdisti. ¶ Magister
 Intellige p̄bus quēadmodū q̄tuor prima
 spectat ad oēs generalitē q̄ purgant. Spectat
 alia duo mag⁹ ad illuminādos tanq; pficiē
 tes. septē pprie q̄rit eductus et pfectus. Por
 ro canticū nr̄m sic adapra. Sciuer̄ vt scis.
 q̄m ſini vniuerſe rōnalis creature p̄ſtit in
 magnificatōe dñi. ⁊ q̄r exultet ſpūs in deo ſa
 lucari ſuo. Quid est enim beatitudo niſi dñi
 dei nostri ſalutar⁹ magnifica iocūdaq; fru
 tio. honor ⁊ collaudatio. h̄ p̄mū. Ceteruz re
 ſpectus hūilitat⁹. p̄ſideratio ⁊ cognitio ſtar⁹
 p̄prij ⁊ ɔditōis i vnoquoq;. h̄ ſcdm. ¶ In h̄
 p̄nde q̄ ſacit nobis magna q̄ potēs ē. q̄ be
 atificat apud alios. Cōcludimus q̄ dñs ē i
 circūtu ppli ſui. q̄ imittit angelus dñi i cir
 cūtu timētū eū. p̄tra tot gyroagōs demo
 nis impulsus. hoc terciū Rursus et ſcificat
 iōe nols ſui. dū dat ſpēm ⁊ impletōz māda
 torū. dei velociter inclamat q̄ p̄bus aſliterat
 illuxerat. pulsauerat ad dēū. ad nos. ad ad
 uersariū ſoliter cognoscēdū. ¶ Subsequit
 • q̄nto timor dñi liberās a pctō. timor cū dñi
 expellit pctō testimonio ſapientis. Sed ne
 ſeruīſit aut vilit mercēnari⁹ timor. magnifi
 cat ipſe gratis dñm. recognitā ſqm̄ mia ei⁹ a
 pgenie i pgeies timētib⁹ eū. Eōſurgit aut̄ ti
 mor dū aia nr̄a p̄ſiderat hūanā miferiā ſi ſe
 uere faciat dñs potētā i brachio ſuo. ſi ſup
 bos diſp̄git mēte cordis ſui. deponit potētē
 de ſede. ſi diuītes diuittit inanes. q̄s nō exti
 muerit ſi er p̄ſiderat ſue mīe q̄s ip̄z nō ma
 gnificauerit. q̄ timētib⁹ v̄eniā dāt. q̄ hūiles
 exaltat. q̄ ſuriētes ſatiat ⁊ ſaluat. ¶ Suſce
 pit. p̄p̄ea ſexto dñs ifrl̄ p̄neq; ſuū. illuminatū
 pulsatū. p̄monitū. abſolutū. ¶ dixerit. Dñe
 ieli ſuſcipe ſp̄m̄ meū. Dū ſo ſuſcepit. q̄s de
 māib⁹ ſuis eripiat eū. Dñs q̄ iuſtificat. dñs
 q̄ ſuſcipit. q̄s ē q̄ ɔdēner. aut quis abhiciat.
 Postremo ſp̄ū ſua ſuſcepit i māib⁹ ſaluigar
 die. i ſalue cuſtodie xp̄i. ſueq; libertari dereli
 cius. p̄ oēm herodis expectatō. q̄d ſupeſt
 agat ille q̄ ſp̄ū dei agit. q̄ iā p̄ſp̄icit v̄lra in le
 ge pfecte libertatis. q̄ nō timore ſupplicij. n̄
 ſpepm̄ trahit. ſi ſuani ingo xp̄i mentē ſc̄az
 ſp̄otaneā totā p̄tulit ad honorē dei ⁊ patrie
 liberationē. Recordat pfecto ſoliuſ miſcōdie
 dei. dulcib⁹ in lege dñi meditari die ac no
 cte. ſicut locutus ē ad Abraā p̄iem noſtr̄ ſe
 mī eius i ſcl'a qđ ē xp̄s. Hoc deniq; pfecto
 rū. ſicut alia ſunt illoq; q̄ ſuſciunt aut incipi
 unt. ¶ Hūc p̄ ſingula diſcurram⁹ angelorū. Z
 mīſteria q̄ tacta ſunt circa petrū. ¶ Angelus
 aſtat. Cur ita: cur ſi nō: vt aſtare coram deo
 nos faciat. Deo aut̄ tūc aſtare nos tradit di
 ony. cū caſtissimis oratiōib⁹ iuſtētes. reno
 luto animo p̄p̄inquamus. credētes q̄m ip̄e
 eſt dñs deus ſalutaris noſter. innitentes ei
 ſicut litori ſiro. traci a magnete virtuoso.
 ¶ Aſtans ſo tunc refulget angelus. cū nos
 edocet. cuius ɔditionis ⁊ ſtatus ⁊ humilita
 tis ſumus. quatin⁹ iuſpiciat deus hūilitatē
 ancille ſue aie nr̄e. nouerit ipſa qđ ſe querere
 queniat. Hō em̄ oib⁹ ſia equaliter licent. de
 cent ⁊ expediunt. Totū paſtorale Gregorij
 p̄tertū ē i hmōi documēto. Proptea traſeu
 tes iducam⁹ quattuor iduſtrias ſp̄alit aſſu

Tractatus octauus

mēdas h̄astutias sathanae fundatas et locis dialeticis. quibus homines ignaros p̄p̄ij status conat auertere. vel mutādo dū bñ sunt. v̄l re tinēdo p̄t naciter statū dū male locati sunt. ¶ Locū assumit ab autoritate. sed applicat similes. Locū ab exemplo et similitudine. sed dissimilis. cū nihil in persona v̄l re nr̄a. Locū ab inductione. quatinus p̄cipiter iūdicia falsa et temeraria Locū deniq̄ sub trūcato entemate. minore sua nō apposita v̄l explica ta. ¶ Scit em q̄ ex minorib⁹ seu p̄icularib⁹ p̄ missis/tora p̄eder difficultas illatōis Fallit se volūtas sepi⁹ i hac argumētatiōe. dū p̄ntra to aliq̄ obiecto generali sub rōne boni. cōfē stū fieri illud acceptādū. nō discernēs i p̄iculari. qđ vel quale sit illud bonū. Dicit ratio succurrentū necessitatē p̄p̄ij corporis sui. Lō mede et bibe iubet volūtas. Lōle dus ē de. tene te igī i hac religionē mēdet volūtas. Dicit rō. maledicti sunt q̄ via; pacis p̄p̄diunt. Rūdet volūtas. q̄ maledicti sunt q̄ viā cessi onis hui⁹. p̄tēdētis de papatu nō inquirūt. ¶ Horū ē qualiter loco ab autoritate abute bat apostata Julian⁹. Xps dicit. Nisi quis renūciaverit r̄c. īmo sic diabol⁹ ausus ē dice re xpo. Sceptū ē. angel⁹ suis r̄c. Hō hēm⁹ ne cesset lōge morari. q̄ ex ipso sumperūt oīns deceptōes hereticor⁹ exordiū. maxime dū q̄ rūthōies v̄ltra sapē q̄s diuīsit eis de mensu rāfidei v̄l doctrine. dū fieri volūt magistri q̄ nūq̄ fuerūt discipuli. sacraꝝ l̄raz interptēs q̄ nunq̄ didicerūt illas. ¶ Adiecit igī diabol⁹ aliad machinamētū efficaci⁹ et h̄ loco p̄ autoritatē fieri trāslatiōes variaꝝ pro vulga ribo idior⁹. quibus habitis et lectis i supſicie. cō temnūt mot sacros expositores. Nolumus inquīt nūlī tertū nudū. quē tradidit spūssāctus. Tādē reddunt imp̄suasibiles. neq̄ si bi relinquit autoritatē pōdus. vñ valeat ad veritatis cognitionē illustrari. ¶ Leterūz de locis ab exemplo et simili/rot sunt expūmēta fallaciārū. quo hominū capita dū quilibet assequi vult quilibet. dū exemplo dicit se vivere talūz et talūz. quos approbat aut canonizari ecclā. vel q̄ supiores eoz sunt. qui rectores. qui doctores. q̄ laudati. Quid facit filii aiunt nisi qđ viderit p̄zēm facientem. Pres tñ optimos ipsi nolunt. sed pessimos h̄c exemplo seq. Tlor alitorum ē. Paul⁹ se laudauit. Paulus visiōes i raptu suscepit. cur nō pōt mō dñs i talib⁹ et talib⁹ silia opari. Hinc cō ficio p̄phētiārū. hinc miraculorū admoni tio. hinc etiā adoratio damnatorū hominū in

ppl̄is. Testis ē mīhi legenda. īmmo de a do ratione canis moriū v̄sum ē i vienna. La ueat igī sancta sedes romana. caueat i ea se dens papa. quibus argumentis et causis et medijs. canonizatio alicui⁹ sit faciēda. ¶ Discipulus. Cognita sunt om̄ia que loquētū pro infelicissimis diebus nostris. Neq̄ de loco p̄ inductionē necesse habes exempla ponere. q̄ quotidianis suspicionib⁹ improbis contra status varios. militat p̄p̄m de mon. p̄serrū apud solitarios et deuotos in oculis suis. v̄l damnant ceteros omnes. Di abolus dicit et p̄icularib⁹ inspectis defecti bus generale inferant ademnatorū sententiā. Altiero difficultatē habēs marimā quadru plex ille fallendi locus qua ratione vitabit. Dicunt isti. Si glosas recipit text⁹ vñ scri ptē. cur nō aliis. Si licuerit istis glosas addere. cur nō nos inquiunt. aut cur non ea de facilitate respūimus eas. sicut doctrinas apocryphas. Quo pacto igī fiet distinctio inter miracula vera et falsa. Inter revelatiōes veras et fictas. Si canonizata ē hec p̄sona ppter attestatiōes miraculorū et austereitatem vite. cur nequit hoc tpe fieri simile sub similibus. ¶ Magister. Habes alibi tractatus qui ad istas que quotidie suūt obiectōes. r̄m dere conant. Sz apud p̄limos. neq̄ talis sufficiet r̄nsio. nec puto q̄ altera sine gratuito miraculosq̄ dei dono. Olim dū sceptis v̄b̄is oīnderē q̄ i istis nō pōt tradi ars v̄l regu la infallibiliter humanit̄. īndicebam argu mentū q̄ se fundat achademicorū ambiguitas. dicens nihil sciri. īmo nech sciri q̄ nihil scit. Argumentū ē de distinctōe dormienti et vigilatiō. duz se videre purat dormiens silē ad vigilantē. et hoc cū ratiocinationib⁹ multis et reflectōib⁹ quibus dicit sepe sibi Tu nō dormis. Ecce talia et talia fac et inspic. Tu somnū tuum alis narras et recolis. Est autē vigilantis (ait Seneca) narrare somnia sua Ita somnians hec et talia nunq̄ agit. Porro suppetit in hac re visitatio petri quaz tra crām. De ipso qđē vñq̄ vigilatē scribit hy storia Luce. Nesciebat vez esse qđ siebat p̄ angelū. existimabat autem se v̄sum videre. ¶ Discipulus. Lōcludo magis. qm̄ necel sesit nobis in his tenebris et umbra mortis angelica v̄sio simul et illuminatio. cū ista q̄ intimo sensu et gustu docet de om̄ib⁹ spūssāctri vñctōne. ¶ Mgr. Iure concludis. iure p̄sulimus nos assidue p̄ devotionis oratio. nē sub hoc dupli ci refugio supplicit būlia.

Super Magnificat LXXXVIII

ri. quatinus veritas nos exaltet. ¶ Angelus astat. Pote in momento in icu oculi noster angelus a summo celo deo: suz nobis astare. qd ni hilominusqz astat deo beatifica visione. Non deserit exemplar eternu: duz venerit circa nos opari. nullus non minus diligenter. qz sue actois regulare esse scit et arte directiu. Fit autem aliqui custos angelus luge a custodito. non per ignorantiam. non per negligentiem suam. sed propter malitiam nostram cui dedicata est astare. Fit hoc aliqui dispensatione ad experientiam nre colluctatores cum aduersariis nostris. dum enim angeli boni qui intra nos erant de longe steterint fit quod sequitur. Et vim faciebat quod querebat aiam meam. Et quod inquirebat mala mihi locuti sunt vanitates. et dolos tora die meditabat. Fit tunc angelus noster adiutor in opportunitate i tribularum. facit cum temptatione puerum. Erudit ut enim puerus agere vueniat tpe officium et impulsionem. ¶ Discipulus. Operatus est cognoscere quibus doctrinis armatus angelus bonus super stare contra diabolum in die belli. ¶ Magister Multa multa scripsit in enigmatibus et signis et silitudinibus variis corporaliter pugnauit. Tu quoniam scholasticus fuisti. gratiantur puto recipies si exemplum quasi familiare de schola tibi tradidero. Lostrinu satanam quasi sophistam. cuius histori studium est fallere. non querit sapiens esse sed videri. Unus ut decipiat garrulus et multa petat. Lelat ppositum suum. et investigat alienum. sophisticus pro via. Tu ecce contra docet ab angelo bono curiose esto. nolatim in quaerendo. disserit postmodum de reliquo. Primo vel non videri sapiens sed esse. Sapientis autem principia curae sine respicere. Secundo panica cum aduersario loquitur et toto silere. Tertium habe tercio ppositum suum quod te gratia decipe non docere. Letum sit quanto ppositum tuum nolle patet de scire. ¶ Discipulus. Discurse summarum de singulis. Magister. Si plena et piana est ipsa. non solu noie pster se piana. Hoc quod bona fide quod sicut. huius qui cupierit. ut malitiam eum bonumque videri ex exemplo carbonis puerum ad operatum. iuxta scripturam documentum. At vero spus discipulus effugiet factum. hypocrita. s. et delusor ipse deludet. quod deludi sinet. Eligit talis fuisse duobus dñis. Ingredi terram viventem duabus viis. fit propterea inconstans. fit arduo semet agitans. fit cum garrulo sophista. se silens in oībus effluens. deservit cautela secundum silentium. In silentio autem spe est fortitudo nostra. Observatio silentij quod necessaria sit. notauit rex penitentes. Ego inquit tamquam surdus non audiebam. et sicut mutus non agiens

os suu. Vulgata veritas est semper quod auscultat. et castus quod loquitur. nesciunt diu stare. Possimus addere de curiositate alterius cuiuslibet sensus. Euas si clausisset aures ad primam diaconum curiosam interrogatorum. quod per Euripem incepit. Simor obligisset ad mariti psilium. superasset reprobatorum astutiam. Exemplo cuiusdam matrone. quod dum ipereret ab adultero. quod inquit a marito meo si tibi presentiam. Probe quod de si vestro suo cor et opatio perinde uigebat. alioquin pacem dicitur plaus accedit adulterum. diuertere se perinde et silere cautelem magistrum. ¶ Fulciam etiam et aialis um fabulum dogma nostrum. Vulpes et cattus dum est nemore fuisset obuius sibi. audiret a luge sonitus venatorum et latratus canum. Tremuerunt mutuo inquietates quiter evaderent. Flescio inquit cattus nisi modum vincit. Spernens eum vulpis asseruit se habere modos milles et milles per circuitum. Facta est in longitudine irruptio canum. catetus exiliuit in arborum vulpis canum mortis pluma circumdatum ob ludem diu. tandem perhelya docuit saltum cattorum vincit per ad evasiōem valuisse. hec nos fabula respicit. Spad arborum ad quam docet sapientia configiamur. non ratiocinio corporis quod per cordis. Namque aliquis quod tale salubre consilium. quod dum pterimus decipiuntur. Exemplum doceat a pabolis sumptus. Hidiscitabat palumbi siluarum in arborum proceritate more suo. circumbat vulpis ad radices se dominas ascensuram senidos oes cum feribus direpturam. nisi pullulus sibi pueretur vincus. Trepidantes palumbi agebant quod pterebat. et abibant. Reuertebas ad silicem quodque passer dato palumbis consilio continere se nidiis suis vulpes et fraude sua fraudata est. Sed in passerem vitit in sidias. non viribus sed adulario. Erat in dum passus. vulpis affuit beatificans aviculas que volatu suo se ptegeret a bestiis et laqueis terre. Sed haec vnu deest inquit quod rone etra veterum turbines et frigora se ptegrat. Voluit passer glari et pcionari cum garrulo. Rendit se protectus haec dum labat boreas a sinistris. mergebat enim caput sub plumis ad dexteram. et econtra si a dectis. Fingens vulpes seno satis audiens ppter distantiam. ptrahebat alloquium. Diplatus est passer ad ramos. primiores terre. quesiuit vulpes dum ventus labat ab anteriori quod agebat. Sic autem dimittens caput ad pectoris plumas. Exiliit vulpes in non vidente. et decepta blandicijs vorax rapuit. Inducamus de scripturis. Oculi mei semper ad dominum. dicit ps. Sequitur effectus et ro. quod ipse eueller de laqueo pedes meos. Et in psalmo

Tractatus octauus

de David. q̄ fact̄ erat sicut hō nō audīc̄s. et
nō habens i ore suo redargutōes. Subdit.
Qm̄ i te dñē sp̄ani. tu eraudies me dñē deus
meus. Et alibi. Educes me de laq̄o quē sta-
tuerūt m̄hi. qm̄ tu r̄c̄. Et iterū. Pronidebā
dñm̄ in sp̄ectu meo sp. Et r̄russus. Ecce sic
Boculi seruoy r̄c̄. **D**iscipul⁹. Ridebūt for-
tenostri scholastici fabulatōes mas d̄ avib⁹
r̄ bestiis. q̄ subtilia q̄rūt. Dicent p̄terea spe-
ctare potius ad opp̄robriū r̄ndent̄ metā sy-
lentij si nō audeat cū aduersario q̄gredi con-
gressus nihil r̄ndeat. Ubi erit preterea qd̄ iu-
bei Jacob⁹. Resistite diabolo r̄ fugiet a vob⁹.
Et Petrus de ecclē. Lui resistite fortis in fi-
de. Dic q̄ fortitudo q̄ laus ē fugere. Tame ce-
de malis dicit apud poetā. Sz̄ tra au-
dient̄ ita vulgo dicitur (Qui fayt on lechasse)
Qui fugit fugat̄. **M**agister. Quid si fu-
gerint scholastici tui. quartā cautelā a nobis
hic notatā. qualiter accipiāt crassi⁹ ridebūt.
Docemus r̄ q̄cqd̄ sophista nequā diabolus
argumētās r̄ cluserit r̄tra bonos mores aut
fidē. dicat pl̄. r̄ fidelis anim⁹ ab angelo mo-
nitus. nego 2sequēs. nec aliter. nec alia for-
ma r̄nideat. Stet i sua positōe securus. Un̄
illud de comico agūt homies. birrus sp hō.
Discipul⁹. Stultus hic modus r̄nsiois
habet. **M**agister. At vo nullus sapienti-
or. nullus cauтор apud xp̄ianos r̄nideū mo-
dus r̄tra diabolū. Quicqd̄ aggariat. q̄cqd̄
nectat. hec vna r̄nsio sit fidelis anie. Xp̄iana
suz. Sic olim Blādina martyr. sicre r̄ noīe
quidā sanctus apud tortores p̄stiterat. vni-
bil error q̄re posset sua malignitas ab eis. q̄z
xp̄iana sum. xp̄ianus sum. Hoc meū nomē.
meū genus. mea for̄t̄ patria. Hec ior si nō
ita iussit apl̄s deuincare r̄tētōes. v̄borūq̄s
pphanas nouitāes. r̄ nō intēdere genealo-
gys interminas. cū silib⁹. **D**iscipul⁹. Lur-
ḡ sancti doctores tot questiones induxerūt.
agirauerūt. determinauerunt. **M**agister.
Habes altero opūsculo rōem. **P**orto p̄n-
cipal⁹ sermo ē hic de impulsib⁹ secreto dia-
boli cū blasphemias suis. q̄ nō melius q̄z co-
temnēdo vincunt̄. fugiēs. indignās aut deri-
dens aia xp̄iana dicat simpl̄. qd̄ alia dicit
pecciter. Quere qui tibi r̄ndeat. Dicat. blas-
phemia tua sup te furcifer r̄ damnate. Alio-
quin si velit sibi facere laudes. q̄z bñ dissolue-
rit sophistrias oēs neq̄ssimas. ip̄e se seducit.
q̄z iā superbiens meret illudi. meretur laque
is iāreti. nisi talis sit qui p̄ p̄stetudie habe-
at sensus exercitatos. totus sp̄ialis effectus

dia dījudicās. **A**ngelus astat ad recordati
onē dei. fulget ad cognitōes nři. Pulsar vle-
rius tercio ad p̄futatōes aduersarij. Dicim⁹
sup hm̄oi pulsib⁹ r̄ impulsib⁹ iā pl̄ma. volo
nūc inducere fallacias quattuor et logicali-
bus sumptas. ad cauetas quattuor pdicatas
r̄ totidē a loc⁹ dialeriticas deceptiones ortas.
Sūt hm̄oi fallacie vna fm p̄les interrogati-
ones vt vna. altera fm qd̄ ad simpl̄. tercia
fm accidēs p̄ interrogatōes inutiles. quarta p̄
apparētia p̄ tradictōis r̄ nō existētia. **D**isci-
pulus. Iste sunt cognite logico. sed qd̄ ad
denotū: quid ad morale documētū? **M**gr̄.
Multū p̄ oēm modū. Scis q̄ extra dicti
onē noīantur iste fallacie. q̄z nō ex dictōnib⁹
s; ex rebo ortū habēt i apparētia sil⁹ r̄ defectu.
Hez p̄terea quispiā ē idiota sine lris qn ist⁹
possit falli. **D**iscipulus. Judic exempla
Mgr̄. Subdol⁹ ipsi pulsor instar sophiste
pponit aie timorate pl̄mias interrogatōes.
Urget q̄t̄ vna def absoluta r̄nsio. Ad for-
mā inquiri. Querit ab vno (expli gratia) qui
ex adulterio gratissimū ei optimis morib⁹ r̄
artib⁹ institutū h; filiū. Uelles tu devote pe-
trenō habuisse filiū talez. Si r̄nideat. placet
būchīe. Perstat inquirēs. Quid sup adulter-
io dicas: et q̄ nō alit habit⁹ ē. r̄nde quid ele-
ges ex duob⁹. carere filio. vel adulterio. Si
dixerit carere filio sc̄ia se p̄tradicit. Si pla-
cer adulteriū. plane peccat nec penitet. **D**isci-
pulus. Sentio q̄ dāda sit duplet r̄nsio.
placet filius. displicer illicit⁹. cubit⁹. **M**agister.
Consulte sentis. vñ si milles impu-
lerit. vt facta p̄patē filij ad adulteriū. r̄nde/
at Petrus quid e duob⁹ mallet. nō oportet
vt simpl̄ r̄nideat s; distinete. Tactus ē p̄ns
alter casus sup interrogatōib⁹ curiosis. Si
dolet hō de petō. sic q̄ mallet fuisse dama-
tus vel annihilatus. Si fugiat ita petī q̄
mallet cruciari p̄ incendiū mult̄ dieb⁹ q̄z frā-
gere debitū ieiuniū aut p̄mittere mendaciū.
Ultāda ē fraus interrogationū hm̄oi pluri-
um. que impellunt r̄nidentē. al. ad temerari
am falsam r̄ arrogantē desuis virib⁹ p̄spri-
onē. aut culpabilē electionē. Dicat igī. neu
trū eligo. displicer petī. horreo incendium.
nunc incendiū nō incubit eligendū. Quid si
vehementi⁹ urgeat aliquis eligere quid age-
ret aduenire casu tali. prout erat martyris
tpe tyānoz. R̄ndeat se humiliās sub deo et
sancto angelo ei⁹. dicat Dñs non patiat me
tēprari sup id qd̄ possū. Et si casus eueneret
quale pponis. spero i dñi bonitate q̄ saceret

Super Magnificat LXXXVIII

cū temptatione puerum / ut posset sustinere. vel
aliter q̄ p̄ p̄ c̄ m̄ euadere. Laueat igit̄ arrogā
ter p̄ dicere cū Petro. Etiā si optuerit me mo
ri tecū / nō te negabo. Dicat potius. Imperse
cū meū viderūt oculi tui. sis adiutor i opor
tunitatib⁹ i tribulatōe. aut in tale temptatōem
menō iducas. ¶ Discipulus. Laute sobrie
q̄ sūlis. Lōfundis ex hoc curiosas inqui
siōes q̄ rūndā p̄fessor⁹ sup volūtate certa nō
peccādi sen recidinādi in futur⁹. vt duz inter
rogat penitens a se vel altero. Credis tu q̄
postmodū nūq̄ cades in tale p̄ c̄ m̄? Rūde
at. Ego fragilis formido lapsus. nō tamen
volo nūc vel eligo casus. De futuro mis̄cōie
deime p̄mēdo. dep̄cas vt me custodiat a pec
cato. q̄ si ceciderit fragilitas mea. deprecor
adīciat vt resurgat. Hec fallacia fū plures
interrogatōes vt vna quātū video. nō meli⁹
euitat q̄ p̄ silentiū modestū. se diuertens ad
alia cogitāda. aut p̄ distinctōem acutā inter
rogationū. aut p̄ster iuxta qd̄ notasti. neget
q̄ s̄equēs. ¶ Magister Ita ē etiā circa spe
culabilitā fide recta rāgentia. ¶ Discipulus.
Exēplifica. ¶ Mgr. Dis pene deceptio
puenit i speculabilitib⁹ / et defectu distincōis
i resolutōis ad simplicia. q̄ deficiēt doctor
quo plus inq̄ret p̄ argumēta se dissoluere. tā
to pl̄ involuer. et eo plus si nō veritatē. s̄ ad
uersari⁹ p̄ fusionē p̄ sua laude scrutaſ. Exem
plū. volēs vñ⁹ doctor ecōcordare s̄l/ quō acr⁹
pcti a deo et a libero arbitrio. Concludebat
argumentoū subtilitate / nō pia religiosita
te. q̄ de⁹ erat cā p̄ c̄ m̄. q̄ deus facit hoies pec
care. q̄ deus vult hominē peccare / duz pec
cat. Addidit ipse idē. q̄ libertas arbitrii cō
parata ad deū / faciat ista necessario q̄ facen
ra est. In opatōne ad diuinā p̄scientiā omnia
de necessitate sunt futura. alioq̄n inqt̄ deus
posset falli. Addidit q̄; / q̄ p̄ iō et nō aliud reſ
dicunt̄ ip̄ possibiles fieri. q̄ positivē de⁹ vult
ita eē possibilis cū tñ si de⁹ p̄ impossibile non
et / impossibilita nūc nō eēnt tūc min⁹ impos
sibilia. Addidit p̄tingentiā i deo intrinsecas
eē. q̄ distinguerē notatōes terminoz. vel
nelciebar vel sp̄nebat. ¶ Discipul⁹. Lange
breuit̄ formas argumētoz. ¶ Mgr. Argu
it sic i forma logicali. demonstrato sorte qui
facit homicidiū / roceſ acr⁹ ille. sorte fa
cita. Et sortes h̄z p̄ceptū de nō faciendo a. ḡ
sortes peccat. Tūc vltra. De⁹ facit et vult to
tū aīcedēs et quālibz p̄te aīcedēs. ḡ facit et
vult p̄seq̄ns qd̄ ē illud. sortes peccat. ¶ Disci
pulus. Vlde ē indissolubil hec rō. ¶ Mgr.

Vlde / si nō distincōis aliqd̄ ī ea. Si p̄te
rea nō respexeris ad blasphemā insanā vlti
me illatōis. q̄ deus facit et vult q̄ sortes pec
cat. Quāto magis optuerit sage ad sobriera
tē. vbi etiā solutio rōnis latuissē. et dicere sol
uat ē angelus dñi et solutionē apiat. Omnis
absq̄ dubitatōe rō q̄ militat p̄tra pietatē / so
phistica est. peccans ī materia vel in forma.
Qd̄ si non videat discipul⁹ hō. videret doctor
xps hō et angelus ei⁹ i ipso. ¶ Itaq̄ dū sub
sumit doctor iste anglican⁹ quē p̄funduz co
gnominat. q̄ sortes h̄z p̄ceptū de nō faciendo
a. actū. vel intelligit absolute de eē acr⁹ solū
mō. et tūc ē falsa minor ista. q̄ sortes p̄t i ca
sib⁹ mules facere. a. actū sine p̄ctō. sic in furia
vel i inuincibili ignoratiā. Si p̄o intelligat
q̄ sortes h̄z p̄ceptū de nō faciendo. a. deformi
ter et peccabiliter. h̄ vtiq̄ rex ē. S; iā de⁹ ne
q̄ facit neq̄ vult / q̄ sortes taliter agat. et ita
nō facit neq̄ vult aīcedēs p̄dicte sophistrie
sue. q̄ palā p̄cludit deformitatē. aut p̄sequē
tia nihil tenet. Constat em̄ q̄ nec deus. imo
nechō p̄t velle deformitatē sub rōne defor
mitatis. dicēte Dionysio et pho. q̄ nemo ad
malū aspiciens opat. velle aut ē qddā opari
¶ Discipul⁹. Qui simplicitas placet. place
at et tua rñsio. cōsequēs est iudicio meo. S;
neq̄ si calūniabilēt̄ ēt̄ ista vel altera rñsio / de
beret inconveniēs tñ p̄cedi q̄ offendit oīm
pias aures / tā pho et q̄ moralū et simpliciū
in quāq̄ lege viuentiū. Dic alterā sophi
stria de futuris p̄tingentiib⁹. ¶ Magister Ec
cepit sic. antīp̄s fuit heri futur⁹. et antīp̄s
nō erit. ergo de⁹ v̄l hō q̄ credidit antīp̄m eē
futur⁹ / decepc̄ē. Aīcedēs ē possibile et p̄pos
sibile. q̄ p̄ma necessaria v̄sc̄da possibil. om̄e
aut possibile stat cū ncc̄o. igit p̄seq̄ns possi
ble. qd̄ imp̄iū ē d̄ deo p̄cedere. ¶ Discipul⁹.
Dic rñsione. ¶ Magister. Distinguemino
rē q̄ d̄. antīp̄s nō erit tanq̄ possibilis sit.
Aut intelligis q̄ ē possibilis q̄cūq̄ lege po
sita. et tūc ista nego. Aut intelligis q̄ possibili
tas p̄pat ad dei potētiā absolutā seclusa om
ni lege seu p̄patōe. et sic p̄cedit. sed negat p̄se
quētia. q̄ ḡ credēs antīp̄m futur⁹ et fide / sic
decep̄d̄ factō v̄l d̄ possibili. Rō est clarissi
ma. q̄ i maiori non credidit aut sciuit aliq̄s
antīp̄m fore nisi de lege ordīata. sciēs q̄ de
absoluta potētiā deus nō posset facere quin
potētiā h̄bet et antīp̄s nūq̄ foret. Non ē
igit aliq̄ deceptio. sed summa p̄formitas. Por
ro deceptōis rationē q̄ ponit intrinsecā i deo
p̄tingentiā / mō notauimus. Alibi lati⁹ apta
Do

Tractatus octauus

estī centilogio de modis significādi. **D**isci pulus. Perspicua sit ampli² mihi sapientis narratio. q² q² sophistice loqui odibilis erit. Et itez. Illusores ipse deludet. Sic q² q² mendaciū subueret ab eo/cadēs ī laqos q² terendit. Porro q² ambulat simplicit²/ambulat cōfidēter. **M**agister. Hō alit est. Narrat Rufinus ī illo quē addidit hysto:ie eccl² siastice Ensebū librō. de quodaz inuincibili sophista cōtra pietatē fidei. quē simplicitas pīj senis/nudā pponēdo veritatē fidei/vicit. Dicemur in h² apud sophistas(etiā demōes) pīstare ī simplici cōfessione fidei. Hosti illū q² mor² vt aliquē sentiebat sophistice cōtēdere/quietebat. nīl forsan ex silentio suo/circumstantiū scādalizatio tumeret. **M**os sophista rū est/ut tandem semetipos fallat² et apphēdat i astutia sua/dū ad agibilia venerint. Docet hec pteriu demonū. quorū argutias retor/quiet angelus dñi cōtra semetipos in fines cōtrarios. **D**iscipul². Exēpla da. **M**agister. Impulsit fratres Joseph/ut ex vīsiōnib² somniōrū inuidet² ei. q² rentes media q² sc̄ptā sunt/ne regnaret sup eos. Quis euētus fuit scim²? Regnauit. Ira q² idie fideles impedit. quodaz vt dehiciat/et exaltant². q² p² tribulationē humiliant². Fūt doctores/q² ifatiuare querit. Fūt purgatores. Fūt sanctiores q² satagit inficere. q² disciplinā conuertūt i penitēcie patientieq² vtutē. Permit angelus futura quidē demones ab eis cognita sīl² inuestigare et audire. Quare: quia scit q² dū querent obnīt² pplebūt volūtatez **F** dei. Sici i Joseph. sic i oīb² fiet electi. **D**iscipulus. Satis em de fallacia fm ples interrogatōnes dixisti. quē admodū nūq² abs q² distinctōe dāda sit vnicā rīsio. Video p² inde consiliū saluberrimū. q² est q² se fidelit resoluere consuecat. **M**agister. Biaduer te quē admodū i moralib² etiā istud pdest et expedit. Si dolet caput aliq² et ebrietate vel alia culpa/fiat eger. acceptet dolorē et egritudinē patiente vt ē afflictuia. orās dēū q̄tū sit ps purgatiōis sue. peniteat de causa p² qn² to est culpabilis. Si morit pī/et fiat heres filius locupletatus. doleat pie mortē patr. gaudeat gratius de opib² relictis. Si puniunt² iudicialiter peccatores. leten² d² iusticia. tristē d² demeritis. Potes alti² speculari d² pscientia dei circa damnatos. etiā si pponis tibi talē fore. nō quidem asserendo vel cū de speratōe. Dic considerando iusticiam dei. Iustus es dñe. et iusticie diligende sunt bo

norāde. pcrā vo q² sume dāmnatōis occasio/ detestor. odio. abominor. q² taliter me velle vis et p̄cipis. Soluit indelaque² iste neq² sī mi. q² vultrīsionē vna dāri/dū curiosus inq² rit. Si deus vult te dāmnare vis h² et tu: dic nolo peccare. q² si nō peccauerō nō dānabor. Si rūsus vrgēat pulsans. Quid si tibi reuelēt tua dāmnatio? Quid si reuelēt d² te pētro. q² alter q² peccauerit i hac die tandem saluabit. alter q² non ita peccauerit/tandē dānabit. Casus est possibilis et ideo reuelabis. Nunq² elegeris hodie peccare; nunq² in p² mo casu delipes? Rī de cau² sp. nō vnicā sī dupli cōmissione. Habet hāc industriā pēruli/dū interrogat². quē e duob² plus dilig²/pīem aut mātrē. Inquīte. dīlico pīem. dīlico mātrē. Sic interrogat² demū pēr². dīligis me plus his? Distinet² et rīdit. Tu scīs dīne q² amo te. inuēs q² diligūt et alij te. Si q̄ris. nūq² malles peccare nūc. postmodū saluari. Rīdeo. nolo peccare. volo saluari. Et i altero casu dic. Volo spare. q² sic p̄cipitur. Lredo sīl² dēū nō reuelare nisi vez. sī nō ita q² neget seipm. Si sub electōe pponūt duo mala. caue/neutrū eligas. Hā i malis q² est eligendū. Atuero si culpa nīa ceciderim² ut necesse sit alterū ex pētis fieri/minus est acceptādū. q² iā i p̄spōtione dēterioris sortit boni fm q² rōem. Deniq² p̄ficit iste pulsus angelicus. q² dissoluit colligatōes spūales. sīc pētro materialit actū. Proficit inquā hōes pēne fallacias q² sequūt. si pia volūtas affuerit. **D**iscipulus. Explica de fallacia fm quid. **B** ad simplr. **M**agister. Considera solerter vñ volūtas decipi. p̄sertim a mūdo et carne. p² psecutōe. voluptatū. aut p² fugā tribūtōe. Presentant² itaq² sibi tanq² bone simpliciter vel simplr fugiende. q² sic arguat caro vel mūdus. Hec delectat nac. hec tristat mō. Est autē delectatio bona et tristitia mala. Si volūtas sit impia vel iniqua. p̄festūt eligit hoc bonū fm quid. et refugiet rōem consiliorū. Imo claudit oculos et aures sibi. Porro. volūtas incōtinētis audit qdē consiliū rōnis/conscia sibi q² bñ suadet. Sz tādem inclinata p² bonū fm quid. dimittit iudiciū rōnis actualiter p̄siderare. et ipētu suo ferit in illud. sciens semp i habitu. et senties rectū esse. p̄serendūq² rōnis iudiciū. **D**iscipulus. Quo pacto fieri potest. q² volūtas fera² in obiectū. nō pūio rationis iudicio q²

Super Magnificat LXXXVIII

qui illud ita fieri debet. non enim fieri incognitu. **Magister.** Est inter doctos gradus disce-
ptracio si et quae fieri valeat quod inquinum. marcie
quod dicere pho sonae ad sapientem. **Dis malus**
ignorans. Letez parisiens. articulus huius ita.
Si recta et voluntas recta. est error supple-
sic dicere. Itaque duo sunt in hois liberi arbitrii iudicio. Unum quod est recte rationis. et vocat per
prae iudiciale seu legale. Aliud est per modum
arbitrarie pratis. Arbitrus autem non solum teneat in
seq' iudicium suum leges. sed huius plena facultate eli-
gendi siue sibi placuerit. nunc autem tale est iudicium.
quod per seq' vel non in seq' pro sua voluntate arbitrio iudicium rationis. **Discipulus.** Intelligo
tale effici sepe. propterea ratio principiat voluntati.
non ut ancille. sed sibi soluit ut domine. Portat tamen
sibi lucernam ut videat quicunque sit incedendum. non
ut cogat eam. immo divertit ad ei imperium lu-
cernam suam. vel suffocat et deserit eam. ne luceat
acu pleno. Et ita quis voluntas viciose eli-
gens. sit sparsus in electioe tali arbitria. non
opteret quod error sit ratione iudicaria vel assen-
sua. Est nihilominus ut coiter ignorantia
crassa vel supina. Soluit quemadmodum ad a-
potuerit peccare. nec tantum errore seductus est in rati-
one. sicut incontinentia dum peccat contra charita-
tem. non ob hanc fidem. Perspicuum denique factum
est auctoris moralis documentum. dum aliquod per-
ponit. sestum discute quod sit. Eostem ergo
prudentissima sic discussus Logitatbat quis est
ista salutatio. **Magister.** Tertium est pro
cautela quam a bonis summis quod delectabilibus nimis
miser refellendis voluntas protinus se diuertat/
dum ista sticerit simpliciter mala esse. Potest autem in
malis summis quod de tristabilibus considerandis insi-
stere a patientia exercenda. Non enim suratur in
tellectu sapientis aduersitates / quemadmo-
dum voluptates. Habet proinde rationem di-
cti illius pueri inducitur. Jubet apostolus. Fu-
git fornicator. Esset hic qualitatem de primis
motibus si et quoniam repellere debet. si et quoniam sci-
ri potest quod voluntas acceptat istos vel refutat. et
hoc imputabilis ad peccatum mortale. Rursus si
stat eodem tempore peccato quod voluntas peccet in ve-
nialibus multis. et cum haec multipliciter virtus eter-
na mereatur tolleret isto de cito scrupulos
a conscientiis plurimis timorat. **Discipulus.**

b Sed vero transcas ad aliam fallaciem que di-
citur accidens. quod super his dubiis alibi tracta-
tur est. Cöpliciter in ipsa accidens fallacia quibus in
utili pingatio seu querio. dum putatur aliquis quod ex
conscientia vel discounientia aliquorum duorum
vel plurium ad unum tertium conueniat vel discone-

natur inter se. sicut ista duo vel duo. **Magister**
Super haec autem teneat per regulam. quod oes et singule
voluntates quod per charitatem vniuersitatem cum uno ter-
cio quod est deus. ipse vniuersitatem inter se quartum cum
quod videtur discordare. sicut de dispensatione le-
gimus Pauli et barnabe. **Discipulus.** Puer
certum hoc per meam fidem et gratissimum est. hoc
theoreum verificat plane psalmus. verbum. Parti-
cepsum ego sum oīm timimenti te. et custodienti
um mandata tua. Felicitus et mirabilis est vno
plurium in deo. quasi in unico medio queritur.
Magister. Quid de plurimis. quantulibet
vniuersitatis et punctis in alio quod in deo. **Discipulus.**
Video quod non simplus vniuersitas. fas est quod nulle
virtutes inter se sunt unius. si non in unica viritate
per mea queruntur. **Magister.** Hoc videtur dis-
cilius. per certum cum in divinis videatur exceptio
fieri. quoniam per filium et spiritus sanctus vniuersitas una vi-
tate quod deus est seu divina eccentrica. est autem aliud per
alium filium. aliud spiritus sanctus. **Discipulus.** Sub
intrat alia fallacia accidentis. ad quas alicuius
singule reducuntur. quae a modo fallacia summa
non sunt ut causa. sicut fallacia sequitur quod oes
fere complicitus palogismos et locis dialeticis
male formatos. **Magister.** Subiungitur a modo
recordatio generalis / mecum puerulus erat le-
gisse quandam fallaciarii applicatorum moralium
ad peccata mortalia. sed abolita est recordatio spe-
cialis. **Discipulus.** Dic si habes istam in primis
potest vel aliquam afferre probabile. **Magister.** Non
recordor illius. possumus autem dicere quod infer-
nalies bestia de mari passionum exercens a corde
impium. quod est sicut mare seruens. sed sepe capita
et cornua deceps. quibus impellit ad transgres-
siōes nocturnas septem. Appropiat autem quoniam
modo singulas singulis capitalibus vicius. Ut
tur ad supradictam fallacia petitionis principiū. ar-
guens ita. Deus magnus est honoratus. tu es
magnus. dum quod nibil huius quod non accepit. et ita
denibilius sui potest gloriaris quod principio. Si autem
venerit ad vice principiū. ita non ilesur in deo glorie
tur. **Discipulus.** Placet adaptatio. discutit
re reliquias. **Magister.** Utitur ad inuidiam falla-
ciem non cum ut causa. arguens sic. Omne noxi-
um est odicendum. Iste qui pollet virtutibus tibi nocet
tollerat enim tibi nescius in virtutibus singulariter
honoratus. Ecce quod virtutes assumunt ad causam
odij. quod sunt ad amorem cause vere. **Utitur ad**
irā fallacia ignorantie elencū. quod traditorum
sumat ab aduersario honoris sui. dum per-
turbat ipsum. ne aliter quis optet gloriet. Debet
insuper irasci culpenō psone. vincere maliciā
quod irā percomitatur. et hoc permitat. non malicie

No 2

Tractatus octauius

ipsam irascendo nutrire. ¶ Ut si ad accidiam co-
munitationibus inutilibz et ineptis pernagatoes
mentis innumerabz. qd ad fallaciā spectat ac-
cidētis. ¶ Ut si ad auariciā fallacia fm plu-
res interrogatoes re vna. dū ad oēs necessi-
tates hūanas subleuadas dicit sufficere con-
gregare pecunias. qd frequenter afferunt ples
indigētias. qd qd plura habet pluribz idiget.
¶ Ut si ad gulā fallacia fm quid ad simplr.
Istud ē delectabile et bonū gule. ergo ē sim-
pliciter eligendum. ¶ Ut si tandem ad luxuriā
fallacia ista et altera. qd nō pūgunt extremitates
venienti medio Fallaciā qd pponit co-
sequētis arguēs sic. Generatio filiorū est bo-
na. ergo cessatio a generatōne mala. p argu-
mentu a contrario sensu. qd sit ab oppolito
ancedētis ad opposituz sequētis. ¶ Et ecce
cū tibi qd scholastico satisfacere cupio. viciū
curiositatē apud nō scholasticos vereor in-
curro. ¶ Discipul⁹ Tolerabūt int alias ma-
terias agrius cis. hāc inseruisse scholasticā
¶ Magister Ita matime. qd pōt angel⁹ dñi bo-
nus ex istis maligni sophiste pulsibus orio-
sis inducere pulsus ad virtutes. ¶ Discipul⁹
Tāge quomō. ¶ Magister. Si p singu-
la discursus fuerit pliritas pareret fastidiū.
Dicā vō tibi sub copēdio regulā certissimā.
sed non ab omnibz statim cognosciblē seu
practicabilē. Sic in pure speculabilitibz nul-
la formā sequētia tenēs vniuersalitē. nisi fi-
eri possit reducere ad p̄mā et vnicā veritatē qd
deus est. Sic valer nulla sequētia i agibili-
bus bonis. nisi possit reducere ad p̄mā boni-
tate qd deus ē finis om̄is bonitatis. Silicu-
do fundat in h. qd sic sebz finis ultim⁹ in agi-
bilibz. sic p̄mū pncipiū incōplexū vel cōple-
xū i speculabilitibz. hec ē p̄hi. Porro nō sit syl-
logismi resolutio ad p̄mū pncipiū rez specu-
labiliū. nisi vntialiter aut exp̄sse reguleſ p di-
ci de omni. aut p dici de nullo. alioqñ nō po-
terit effici vera contradictione penes quā deficit
fallacia ignorantie elenci sp̄aliter. s; genera-
liter etiā quecūqñ fallacia. Hinc est qd ex pu-
ris indefinitis nō tenet argumentū d forma-
nec et puris negatiuis. Hinc est qd termin⁹
p̄muni ad ples res (sic h̄ nomē cēntia diui-
na) nō potest ē mediū sufficiēs i syllogismo
expositorio. Hinc est qd si affirmatiua d di-
ci de omni includat oia qd p̄nt de subiecto pre-
dicari. illa nō sufficit ut sit pmissa de oī. Ex
empli ois p̄ē generās. si nō distribuat p̄f-
fentia diuina. nō ē efficac pmissa ad syllogi-
sandū dedici de oī. et sic constat tūc qd v̄lis

falsa pēntia. Nō aliter accipiendū de dici d
nullo qd neget om̄e qd affirmatiua de dici d
om̄i ponit. alioqñ nō eēt vera contradictione.
¶ Ladūt i absurditates nō ferendas qd istud
nō considerat. Cōcedit vñus qd duo ḥdictio-
ria nō verificant i instāti t̄pis. aliis qd innu-
merabilia contradictionia vera sunt i instā-
ti eternitatis. Aliis qd p̄mū pncipiū nō est
evidens in diuinis. cū s̄ ibi pncipue certissi-
mū. Aliis qd aīa mouet et nō mouet. qd mo-
uet i manu. et qd scere simul pōt i pede. Alij qd
relatiōes i deo sunt de⁹ et nō sūt de⁹. Alij sūt
de formalitatibz i diuinis. at vere si negatio
capiat de dici de nullo. qd sc̄ negat om̄e illis
pertinentiblē. qd affirmatiua ponit i t̄pe. mō.
loco. et ceteris. evidens ē querit vera contradictione.
Etsi nō nō. Ul̄ nō tradicūt iste due
p̄ generat. cēntia non generat. nisi neget ne-
gatio generationez a p̄c. Sed hoīes grossi
intellectus subtilez istas nō aduertūt resolu-
tiones i negādo v̄l affirmaōdo. Putat idcir-
co contradictiones ēē r̄bi nō sunt. ¶ Discipulus R
Edoc⁹ sum iuuenis sup h̄ dici de oī et de
nullo. qd i eis fundat vel resoluit ois sequē-
tia bona et formalis. sed nō habuitā exp̄ssā;
sup istis explanationē. Putabā qd id ēē p
positio affirmatiua cui; dici de om̄i. Sed vi-
deo dñtiā nō modicā. silr et i dici de nullo.
¶ Magister. Lonabanz aliq̄ soluere palo-
gismos i diuinis addēdo ly qd est. ¶ Hec
ars brevior ē et certior. quā Br̄st. satis intel-
ligit posuisse. Platonicī qd de hoīe cōi et sin-
gulari loquentes habebāt introducere tale
dici. ¶ Discipul⁹. Numq̄ nō multes sūt co-
sequētiae topice seu rethorice qd nō p̄nt nec de-
bet isto mō regulari. ¶ Magister Pruden-
ter opponis p̄p̄ canonistas et legistas. imo
pp̄ter oēs i sacra scriptura sequētias i mora-
libz et hystoricas accipiēdas mō qui cōgruit
moralī negocio. v̄bi non p̄nt h̄i sequētiae
sepius. nisi qd tenet solū grā māterie et nō for-
me. quales accipiunt a locis dialeticis. qd es
ptere nō resolunt ad contradictionem. nisi fm
qd et modificate. Ut si dicat. R̄nde stulto iu-
xta stulticiā suam. statim subdit. Her̄deas
stulto iuxta stulticiā suam. qd videntē contradictione.
Silr i euāgelio. Uideat opa v̄ia bo-
na. Et in eodē tertii culpan̄ hypocrite qui
faciunt opa sua corā hoīibz. Sed rō dictorū
tollit contradictionē apparentē. imo existēt
et vi logice i speculabilitibz. Hic de subtilitate
logicorū et metaphysicorū surrexit dictū. qd
nimia subtilitas reprobata in iure. cui? intel-

Super Magnificat LXXXVIII

lectus nūc exposit? / verissim? ē atq; saluber
rim?. alioq; sūt ad morale negotiū subtilita
tes bmoi logicoz & metaphysicoz. sic cinis
egypti morales oculos suis aculeis tenebra
tes. Sūt ex aduerso grossi morales ad sub
tilia speculāda qd metaphysica sūt & theolo
gia speculativa nimis ihabiles. sic mō dixi
mus. qz seqntias nō accipit nisi p tropos
& apologos mō suo? Discipulus Quoz ē
laudatior? editio?: ¶ Mgr. Ultraq; lauda
bilimo ncīa. s; p ncīitate materiaz varia
da. Dicit phs. i. ethicoz. de querētib; acrivo
logias. i. metaphysicas demonstratiōes ī mo
ralib; topicas aut rōes ī mathematicis. vtrū
qz ē vicupabile. qz querēda ē certitudo iuxta
negocij qlitatē. Proficit hec regula ī nimii
scrupulosos ī moralib;. dū certitudinē que
rit ampliorē qz hui possit secluso miraculo.
sufficit em p̄babil' & moral' iectura. ¶ Disci
pul'. Concordas more vulpis fabulose. qz
discātu philomene. tenorez coruo dedit. mi
sces grossuz subtili. utile dulci. imo ia nō mi
sces. s; suades separā accipe. ¶ Ueni si placet
ad alterā pncipal' considerationis declaratiōz.
qpois nūtia dī agibili reduci ad ultimuz
finē si pbabil'd; ee. ¶ Mgr. Habes aplm
Dīa ī gliaz dei facite. Habes xpm. Prīmū
queritergnū dei. Habes ab eodē pceptū d
ilectōe dei supola. qz finis pceptiē Quo cir
ca pcludim' salubrie p xpianis oīb; documē
tu. Pl' insitendū ē dilectōi qz speculationi.
Pl' insug vnioni affect? vacādū est qz discre
tioni intellegēt? Discipul'. Apī quo: ¶ Mgr
Proprietas intellect? ē discernere. et h ad: o/
qilla q realiter idē sunt. satagit et valet sepa
rum considerare & separa ūngere. Cleritas est
hecphie & expiēt. Atuero ppetas affectus
est leī vnu ferre. & leī vnitatē recolligere. vbi
etia distincti sūt realiter amata. Propterea
dicunt amates se. vnu cor. vna aia. vnu spūs
Lū aut de? s; totus desiderabil'. fm. oē q in
eo p intelligi. Istat qnta facilitate libertate
p affect? se rotū ī deū ferre. Intellectus duz
discreta rimā metaphysicādō circa deū peni
tus vnicū. plus spargit. plus difficultat. mi
nus edificat ī fine leg? q est dilectio. Deniq;
nō ita deū pphēdit vel apphēdit intellectus
cū nō sit a nob totus cognoscibilis. sic ē to
tus amabilis. si formaliter sunt ī deo pfecti
ones distictae q ad affectiā. que rotuz amare
querit. nō pfecte formalē hāc vel illā. ¶ Disci
pulus. Saluberrimus ī phisica radice do
gma fudacū eliciunt. Nos em iubemur oēz

intellectū captiuare ī obsequiū; affect? xpia
ni que necessitas ē totū ī intelligēdo seu discer
nēdo deū nostz p vniuersuz labilis vite tps
studii ūsumere. nec tñ attingere. Uidemus
effici potius tales temerarios assertores gar
rulos. iſatos. aridos. sine deuotiōe. sine pie
tate. ¶ Magister. Expta loqueris p dieb? ¶
noſtr;. Quocirca est laudāda p talib; idiora/
rū simplicitas amatua. Neq; mibi videtur
aliū de phī datū reprobū sensim. qz eo q re
licta pierate vnitua affectus circa deuz. toti
euauerūt p inqslitōes solius intellect? . ipul
si(nō dubiū) a spiritib; erroris quib; fuierūt
p thelatas theorēias sacrilegas pon? qz cre
atori. Collaudād' ad extremū ē doctor the
ologus. cui? doctrina sic erudit ad intelle
ctus distinctionē. q nō min? allicit. trahit et
inducit ad affectus vnionē. ¶ Sz ecce dū of
ficia btōz angeloz circa nos er hystoria Pe
tri querimus p multa digressi sum?. vix tñ
attingim? pauca p mltitudine dicēdoz. noia
tim circa p tradicōis obseruationē. ad quaz
op̄et fiat oīs resolutio. Sz necessariū p dixi
mus esse. qī vera p traditione negatio de
struat. qz qd & qualecunq; qd affirmatio po
suerit. Fundat in h ars obligationū. ars in
sup̄missionū ad insolubilia logicoz. ars the
ologorū circa mysteriū beate trinitatis. Se
pe em fit apud subtiliter intelligētes ī specu
labilib; q negatio nō accipit v̄ negans sim
pliciter oīa q quib; fit affirmatio. Dicimus
em q p̄ et filius sunt cēntia diuina. tñ vere
dicimus q p̄ nō ē fili?. Nō accipit ibi nega
tio secludens cēntia. s; vnitatē solū psonalē.
Saluat hec consideratio multos subtilit for
malizates. s; paucissimū sūt q capiat vnuē
negatōis bmoi. non simplr. sed cū modera
tione. Circa banc (et estimo) moderationez
phs ī materia trinitatis. facilius admisisset
qz hoīes nō phī. si fides ab eis seclusa sit. hec
aut fides saluat eos dicentes. Magister no
ster xps. sponsa ipsi? ecclia dedit nob̄ ita cre
dere simul & pteri. Sufficit autoritas. Si
plus defitelligi. gr̄as ei. ¶ Discipul'. Se
tio q multa suspīn et ppositi de angeloz
custodia. quib; hoīes exaltant ptra diabolis
cos ipulsus. Ut dirimus de astantia boni
angeli q ad pmū. de illuminatione sua q ad
scdm. de ipulu suo q ad terciū. Quid de cla
more. q iuber surgere petru qli mystice dice
ret. Surge velociter p spem. fac iussa p obe
dientiā q ad quartū. ¶ Magister. Hoc est
p̄cipue seruandū. alioq; nihil valent ceterū.

Tractatus octauius

Soluit pīnde dīnto ligatū angelū. vñ timēs
z gratī magnificat dīm. Educit sexto petrū.
qz iesus suscepit eū. Septimo libertati relin-
qt. tūc viuit purū velut hic z nūc moriturus
lārat dū exierit dī carcere corpīs. Hūc scio
verēc. qz pīus existiabat se videre vīlū. Et qd
omē qd videm⁹ i carcerē positi nīl vīlus ali-
qz fidei sīl et spei. Tūc aut̄ scierō vere cū li-
berat ab angelo plene. reliquē i librate glie
filiorū dei. qn depositis potētib⁹ dī sede. glīari
licebit apud sanctorū oīm ɔciues. Et exalta-
uit humiles. Meditēmur de reliq̄s.

Sequitur q̄ta par-
titio p soliloquī. rbi de custodia angelorū
p notulas quinquaginta.

Notula prima.

Neposuit potētes dī sede. z exal-
tauit hūiles. **S**is igī humi-
lis anīa mea q̄tinus exalteris.
Magnifica magnū pdica do-
minū. Gratias age sibi in q̄te
tui silētij. Quid nīl magnificet iste cui⁹ op⁹
est p̄fessio z magnificētia. Bras et tibi beata
vgo cuius ēb magnitudinis exordiū. Ita
qz est gratū aīe mee posse i magnificatō dī
cātico tuo vti. Donū istud est gratie dei. do-
nū parit meriti tui. Dederis exēplo tuo can-
tare dīo p̄mitus misericordiam p bñficio spālis.
Quia respexit humilitatē ancille sue anime
mee/creas eā sui capacē. facies eā i baptismā
eīlīi p̄cipē atqz dīi p̄formē. Zortans eam
sacre p̄firmationis vntione. Deinde p peni-
tentia reparās lapsam. eruens eā tortēs mise-
rico z diter ab inferno inferiori. cibans eā pa-
ne celesti q̄ dat vitā mūdo. spez dēnīqz felici-
tatis eterne ɔcedens. Magnificat anīa mea
dīm. Lātās ei misericordiam simul et iudicium/
p oīb⁹ z singulis aīab⁹. cū q̄bus dī esse anīa
vna z cor vnu. qz misericordia sua est a p̄genie in
progenies timentib⁹ eum. Lātet rursus aīa
mea magnificans dīm. Primo sup iudicio.
qz deposituit potentes de sede. Dehinc super
misericordia. qz exaltavit humiles. Fiat itez
cōuersio de misericordia i iudicium. qz esurientes im-
plevit bonis. Ecce misericordia. Et de iudi-
cio sequit. qz diuites dimisit inanes. Sola
postremo misericordia sicut ab initio decantetur
Quia suscepit isrl puerū suū recordatus mi-
scordie sue. Apposuit ab initio magnificare se
Lucifer sup celū. z adā postea sup terrā. Tu
z brā nostra/p̄trario modo magnificare ce-

pīsti nō te sed dūm. Vide aīa mea si verema
gnificas dīm. Si sis humiliis ancilla sua.
nō diaboli serua. non ire filia. Horrendū ni-
mis ē dictū ad indeos. Ulos ex pīe diabolo
estis. Et itez. Qui facit p̄ctū seruns ē p̄ctū
Proditor igī dīni sui. nō magnificator. Vi-
de aīa mea ne magnifices deū verbis. factis
aut̄ neges. vilifies z blasphemēs. Dilige sa-
lutarē dei. z sītere peccata tua z dic. semp ma-
gnifice dīns. Holo solā te cogitaueris. Ho-
lo ceteros excluseris. Exhortare potius cū
exultatione spūs. Magnificate dīm meū.
z exaltem⁹ nomē ei⁹ i idipm. Magnificatio
tua sit oīm cōis. z oīm sit tua spālis. Ita em-
decet fieri magnificatiōes vnu. sic est cor vnu
z anīa vna. Si cecinerimus magnificantes
dīm. puenīt nos p̄ncipes angelī nostri q̄n-
ci p̄sallentib⁹. Sis oīa mea talis qualū i
medio sunt idē p̄ncipes. Sis tympanistria.
qz sunt i medio iūicularū tympanistriarū.
Adolescētule sunt iste dīne deus salutarē me-
us. que dilexerūt te nimis. qz p mortificatōes
carnis innouate suauiter tympanisani. **Q** **D**
si deposito onere veteris hoīs q̄ nos tyrāni-
zar. q̄ nos in carcerez mittit vt Herodes pe-
trū. q̄ nos tradit q̄tuor passionibus carnis
noſtre. q̄si totidē q̄terionib⁹. Est em̄ q̄libet
in q̄tuor q̄libet. Qui catheinis alligat dua-
bus. q̄ sunt amor voluptatis z vanitatis. O
si nos inter hec mala sopiros. dis̄cīcos. dis-
calciatos pueniat. vel vnu de p̄ncipib⁹ illī.
O si angel⁹ astet. fulgeat. pulset. surgere cla-
met. soluat z educat. libertatis relinqt. O si
tūc iubilo cordis in magnificatōe aīe. i exul-
tatione spūs cātare licebit. Hūc scio vere qz
misit dīns angelū suū z eripuit me. Tāta ē di-
gnitas tua oīa mea. tāta q̄ ab exordio cre-
atōis tue tibi tueqz custodie deputatus ē an-
gelus vnu de p̄ncipib⁹ celi. q̄ depositus potē-
tib⁹ i sua supbia de sede dignitar̄. ipē hūlia-
tus sub dīo p̄prio z supmo exultatus ē. ma-
gnificās nō p̄prium dīm. sed dīm̄tis maiesta-
tis imperiū. Deniqz datus ē tibi. q̄tinus se-
rectore. se duce. susciter te dīs de pulueret
stercoroso corpe. vt collocet te cū ipso princi-
pē tuo. ceterisqz p̄ncipib⁹ populi sui. z soli-
num glorie teneas i palacio dei. Laue p̄cor oīa
mea/ ne ipsi sis ingrata tanto p̄ncipi tuo
Holi turpiter in oculis suis vivere. noli vī-
lis offendere. noli p̄sentia suam a te molestis
actibus injuriosa repellere. Ute tibi. ve si eo
longe stante vim faciant et impulsū qnī te
querūt pdere. seducere z denorare. Quia tūc

Super Magnificat LXXXVIII

Bruce resistere. q̄ poteris aut scies industria/
 sola.miserabilis.ceca.nuda.paup/euaderet
 Lōfide nihilominus etiā si ambulaueris in
 medio vmbre mortis.si vincita fueris i mēdicu-
 tate z ferro/pnceps tuus pius z custos ē tu-
 us tibi nūcius.i.angelus.pueniet te frequē-
 ter.astabat.fulgebit.pcussoqz latere tuo(qd
 est sinderesis) acclamabit.surge velociter p
 spem.circūda tibi vestimētū tuū p opatōez.
 pcingere p disciplinā.Lalcia te in pparatiōz
 euāgelij pacis p obedētiā Tūc cathene con-
 suetudinis male cadēt d manibz tuis vt pos-
 sis bñ agere.Educet te de medio duoz mili-
 tu timore z dolore.z h̄ infra te.Transibitis
 ipse z tu pma z scđam custodiā noctis circa
 carcere.Ecce sunt hi custodes.mundi tēpta-
 tiones i desiderijs z leticijs vanis.qs bona
 spes trāsit z leticia spūalās.Ulenieris ad por-
 ta ferrea.Hec est diabolica custodia tercia.
 que viō angelo disceder ultro rīa faciēs trā-
 situris.Transibitis vicū vnū strictuz et lon-
 gū z recrū.Hec ē sancta meditatio de diuīs
 post satisfactionē de peccatis.Hic te videbi
 tur relinquere duxor tuus.qz soli deo p pte-
 plationē tunc assistis.z herebis sola soli.vni-
 ca vnico.qd est em̄ p templatio/nisi assistētia
 corā deo:z hoc i secreto solitudis.i sereno lu-
 mis diuini.i ameno pacis.Postqz saluuz te
 fecerit a pusillanimitate spūs p securitatez.
 z a tēpestate p tranquilitate.postqz indicaue-
 ritibz vbi pascat.vbi cubet i meridie.Tūc
 psalles et snia.Dñs regit mez nihil mihi de-
 erit.in loco pascue ibi me collocauit Deniqz
 si pōra resperteris quasi tibi sobrie reddira.z
 rediens a mēris excessu suspirabunda grata
 q̄ cārabis.Hūc scio vere qz misit dñs ange-
 loz lū suū.Dēinceps iam conaberis redire ad
 ipm familiaris esse/satagens amplius z am-
 plius principi tuu angelo bono.cuius pue-
 titionē in medi p pcrōz tenebris.i obliuione
 torpida.diuine z sue pietatis expiri datū est
 Absit ut alie p immemor sis liberatiōis tue.
 Laue sic postmodū esse mortua i corde tuo.
 Absit ut gaudiū suū suorūqz(qd habuit i pe-
 nitentiā solutionē tua)pdas vñqz v̄l minu-
 as.Dic sedulo.dic toto cordis incendio ad
 ministru tuu qui totus est ignis dei.qz mini-
 stros suos facit ignē vrente.i.viel.dic.
 Angelē q̄ meus es custos pietate supna.Peti-
 bi om̄issum serua.defende.guberna.Par-
 uulos honora q̄ tales angelos habēt.Doce
 sil'reos credere.honorare.pprios angelos q̄
 vident ola que faciūt.Laueat eis spectātibz
 agere turpia/q̄ videntibz homibz sacerdon non
 auderet.Essuerat orare sepius q̄libet bonū
 angelū suū mō p̄dicto vel simili.Lancellatis
 manibz sup cor z pecus stringens.Dicat ex
 affectu magno p̄uulus corpe.D̄i bone an-
 gele/custodi me bñ (men bon angel gardes
 me bien)Sic imbibat noua testa quē retus
 seruet odorē.Lacter ab vberibz pietatez reli-
 gionis ad dēū z angelum suum.sicut infans
 Agnes iesu. Hō em̄ parū refert pueros sic
 vel sic affici.Loquor exptus.cuidā infantī
 pater effigiauit se ptra parietē i modū cruci-
 fici dicēs.Uide fili mi qz sic fuit crucifitus
 z mortu⁹ de⁹ tuus q̄ te fecit z saluauit.Dā-
 sit h̄ exemplar puerō vt habuit memorā il-
 la etas illa aia.speculū adhuc mundū māsit
 vñqz in senectā z seniū/crescēs crescentibz an-
 nis.Bñdictus pater iste pius.qm̄ dies erat
 tatois salutē crucis fuit dies obitūs sui quo
 obuiā ht̄ p̄pō p̄ crucis humiliatiōem sublimi-
 ter exaltatus.Quid an libēter obsecro te Q
 dña angeloz p̄i de tuis angelis soliloquii
 simul z pconū:Audis pfecto/imo nude cō-
 spicis.cōplacesz approbas.Pūssima quo-
 qz verbū de pietate collaudes.neqz sinas ir-
 remuneratā cuiuslibet ad angelos abire de-
 uotionē.nō magnificētiā aie.nō exultatōz
 spūs in recordatōe Quid porro dicemusz
 O regina celoz.o dña angeloz.qd de filio
 tuo qui vocatus ē magni zilij angel⁹: Lō
 zilij illud magnū z antiquū/p ipsum verbū
 fuit nunciatiū z expletū.Si mater es prin-
 cipis.imo creatoris angeloz.Si mater es
 illius q̄ tortiens noīat dñs exercitūz/dñsqz
 virtutū qui electus est ex milibz tā angeloz
 qz sancrorū.Lui⁹ currus decē milibns mul-
 tiplex.iure supest/ut exaltata sis sup choros
 angeloz.z vt audias a filio tuo.Equitatu
 meo assimilauit te qui tibi me parificauit.tibi
 me humiliauit.paulomin⁹ i hoc ab angel⁹ mi-
 nor fac⁹.Sic humiliat⁹ i te/z me z te super-
 altaui.vt i noīe Iesu z marie omne genu fle-
 crat celestiū.terrestriū z infernoz.Qdū il-
 le cui beata dederie affectū diligendi te.ho-
 norandi te.loqui de te.cantando tecū.Da-
 gnificat anima mea dominum.Salutā-
 di te.Aue maria gratia plena dñs tecū.bñ-
 dicendi te sup omnes mulieres.confidēti z
 laudādi/qz benedictus fructus vētris tui ie-
 sus amen.Beatū cui beata spiraueris af-
 fectū petitionis septiformis ab angelo ma-
 gni consilij filio tuo descendentis.Pete in p
 mis triplicē nobis beatitudinē.objecta km
 No 4

Tractatus octauus

in sanctificatione nominis sui. formalem in aduentu regni sui. virtualē in adimpletionē bñ placiti sui. Deinde puentū cuiuslibet rei necessarie corpori vel anie. in pane quotidiano et supsubstātiālē. Deniq̄ remotois spēdīti sit illud culpa. Dīmitte nobis debita nostra. sit illud pugna. et nō nos inducas ī temptationē. sit illud pena et miseria. sed libera nos a malo. ¶ Beat⁹ cui tu beata fide dederis (que p dilectionē operat) credere in deum cum ceteris fm diuinitatem et humanitatēz articulis. ¶ Beatus insup magnificās et magnificus si astantibus angelis tuis in illuminatiōe vultus sui. si pulsantibns. si vocātibus nos. magnificabit aia mea dñm. exultabit sp̄s noster in deo salutari suo. Si respicier dñs humilitatē ancille sue/ anime nostrae. Si beatificabit apud omnes generatiōes beator̄ in celis/ sacrificās ī nobis non men sanctū suū. et hoc quo adimpletionē p̄ceptorum et osculū pedum fm animalē obedientiū statut. Si p̄terea soluerit angelus tu⁹ bonus colligationes infirmitatū nostrarum. Si nos eduxerit a tenebris tot fantasmatū et custodiarū. Si portam ferream aperuerit. vt nos in primis canētes suscipiat angelus magni consilij christus ad osculū manus. p gratiarū actiones. quia timentib⁹ misericordiā. quia humilibus exaltationē. quia esurientibus implezionē honoroz/benigne largitus est. superbis disp̄sis/potentiib⁹ depositis/diuitiib⁹ inanitis. et hoc quo ad rationalē statut. Si postremo deserit ip̄e magni consilij angelus/ liberos in lege pfecte libertatis sub actione vel impulsu sui sp̄s/ tāq̄ in statu pfectionis et filialis adoptionis et in osculo oris. Nam qui sp̄s dei agunt/ hi filii sunt dei. hi subleuatis oculis post p̄templationē et mentis excessum/nihil vidēt nisi solū iesum. solaz salutem. solam misericordie recordationē. Sicut locutus ē ad p̄es nostros Abraā. qui diē eius vidit et gauisus ē. Et semen eius in secula. Tunc fiet in qualibet tali/ quē ita dignatus fueris angelorum dñia. Clue deo purus velut hic et nūc moriturus. immo vo iā mortuus roti mūdo. viuens soli soliloquii meum et angelorū dño deo salutari suo. ¶ Complacitū tibi sit o beata beatorum. o domina angelorū. qz ita soli loquii meum conformiter agito ad canticū tuum. cōformiter ad aliud dragma meū. de pulsibus et officijs beator̄ angelor̄. contra depositoriū potentū tot violentos. tot frau-

dulentos. tot malignātes impulsus. Lōfor miter rursus ad liberationē Petri. Insuper ad septemplicē industriam que versat In re cordatione dei. In recognitōe status p̄p̄i. In debellatōne aduersarij. In implezionē diuini p̄cepti. Dehinc in meditatiōe. in speculatiōne. in contemplatione aut beatifica visio ne. ¶ Hibil itaq̄ dulcis. nihil suam⁹ q̄ con sonetibi dicere vel vivere. euīus sp̄s super mel dulc̄. que suauissima facta es ī delicijs. que mater es pulcre dilectionis. timor. agnētionis et sancte spei. Quāta sentētia (sapiētia summa seminarum) lacet hic in paucis verbis. Sunt ista eternē sapientie vbera. cui tu vni genito a patre eternaliter et a te temporaliter p̄būisti vbera tua. Sunt nihilominus ista create sapientie verba p̄p̄ie angelorū. q̄ ab initio creati sunt in sapiētia dei. quo adimagine quo ad similitudinē fiunt ipsi origi niter inspirata. Om̄ia siquidē in sapientia se cit. sed et refecit in sapientia. que p̄mitas incarnata. postmodū (vt ita diceris) voluit im panari/ quia panis vite fieri. ¶ Hō estiam o anima mea. qd excusationis inuenias. Si querit a te flente. vbi est deus? Respic in sacramentū altaris. dicta fiducia. Iste ē deus mens. iste frater. iste dilectus ex dilectio. Et ipse ē amicus mens/filie hierusalem. Iste cui astant angelor̄ chorū. Iste qui facit angelos suos sp̄s. Iste qui misit angelū suū. Petro. et eripuit eū de omni expectatione ples. iudeor̄. ¶ Uellem et tecogitare Petre. quo nomine vocabaf angelus tuis ille bonus qui astitit et resulſū in habitaculo carceris. Da veniā si curiosus interrogō q̄ Habe mus nomē illius qui Thobyā duxit et reduxit. qz Raphael medicina dei fm nomē et of ficiū ei⁹. Nēpe liberavit ipm a deuoratiōe p̄scis. cui⁹ mors multis v̄sib⁹ v̄lis fuit. Junxit Sare zingio. demone fui. ato viroū se p̄tē necatore. Reddidit patri seniori v̄sib⁹ lumenis. s̄l et sp̄m ḡtulit p̄phetā. i. q̄ om̄ia p̄le na sunt mysterijs. ¶ Habem⁹ nomē p̄ncipis synagoge et nūc ecclie Michalez. q̄ vt de⁹ p̄ filiū pp̄li sui stat. q̄ p̄mit⁹ ī celo fecit ruināz diaboli magnā et angelor̄ ei⁹. Qui mulieres illā signū magnū ī celo/ amictam sole/ et luna sub pedib⁹ ei⁹. et ī capite ei⁹ corona stellarū xii. prorit a draconē septē capitū. liberavit filiū quē pepit et collocavit ī throno dei. dedit mulieri alas sicut aquile ut volaret. non absorpta ea ab aq̄s draconis. s; vt ī solitudine nū triref. Hō p̄sequimur p̄ singula. ¶ Habem⁹

Super Magnificat LXXXV III

nomē illius angeli q̄ ad te missus ē virgines
 despōsatā viro tē. Appellabat hic Gabriel.
 fortitudo dei. q̄ fortis mulieri quā salomon
 inq̄rebat deputat̄ ē. q̄ fortiorē; fortis arma-
 to nūciabat tibi. q̄ singulariter ad opa fortis
 nostre saluatōis ordinatus fuisse p̄babiliter
 estimat̄. Sicut i. p̄phetia ad Danielē i reue-
 latione fortatua. t̄ directiua ad ioseph spō-
 sum tuū virginale. In nūciatiōe Johis ad
 Zachariā. In cātico celesti ad pastores. In
 monitione ne redirent ad Herodē ad reges
 In resurrectōis nūciatōe ad milieres. ¶ Ha-
 bemus p̄inde nomē illius angeli q̄ purgauit
 Esiae labia p̄ calculū de altari. vocat̄ ē sera-
 phin ab incēdio. ¶ Habemus de cherubin
 dictis a plenitudine sc̄ie i aīalib⁹ t̄ rot⁹ Eze-
 chielis. Hūc p̄fissime quero Petre. qđ erat
 nomē angelī teliberat̄is. quē angelū ppriuz
 fuisse custodē tuū fas credere ē nobis. Dici-
 tur in apocrifis Esdrei sermo nobis fieri de
 Uriel angelo. cui⁹ interpretatio sonat ignis
 dei. Ursiquidē ignis. el deus. Bñdictissi-
 me de⁹. liceat nobis cuius ignis ē i syō. t̄ ca-
 minus in hierlm. i cui⁹ dexterā est ignea lex.
 cui⁹ eloquū ignitū rebementer. immo q̄ to-
 tus ignis sumens es. Lui⁹ deniq̄ istavox
 est. Ignē veni mittere in terrā. Et quid volo
 nisi ve ardeat. Liceat angelum tuum o Pe-
 tre. licer t̄ quēlibet aliorū viatorib⁹ singu-
 lis deputatū Uriel appellare. cuius officiū
 est suauiter viere renes t̄ cor nostrū. consu-
 mere sordes viciorum. succendere totum cor
 ad virtutes. sacrificare pietatis holocaustū/
 quod est in odorē domino suauissimū. ¶ Po-
 test nec negamus sufficere nomen angeli. q̄r
 nuncius domini est. sed addere videt aliqd
 q̄ angelus iste sit spiritus t̄ flāma ignis. q̄a
 fulger in intellectu. t̄ ardet in affectu. Sub-
 leuauit ange lis spiritus Helyaz igneo cur-
 tu. qui prius ambos ḥnquagenarios e celo
 descendens i cederat. Data fuit lex p̄ ange-
 los in manu mediatoris. quātus ḥo flagra-
 uerit ignis loquī hystoria. Lustos erat pa-
 radisi flāmenis ensis. Descendit deniq̄ spūs
 sanctus sup apostolos in igneis linguis fa-
 crus Uriel i singulis. Quid ē q̄ Uriel iste re-
 digit quos inflamat in cinerem p̄ timore; et
 humiliatē spiritus. mollit p̄ pietatem t̄ mi-
 titatem contra cordis duriciam lapideaz. re-
 soluit in lucrum p̄ proprie fragilitatis scien-
 iam. corroborat p̄ decoctionem t̄ humoris
 fluidi resolutionē. vñ venit apud animaz fa-
 mes t̄ sc̄is congrua. tractabile reddit ad cō-

filiū t̄ miscōiam. subtiliat t̄ purificat cor ad
 intelligentiā. Demū sapore t̄ iterñ pacē effi-
 cit p̄ renouatiōem iuuētutis sicut aqle. sicut
 ceruorū. sicut accipitris. vt serpentis. ¶ Ho-
 tes sunt similitudines iste quales per metha-
 phoram operat̄ in nobis Uriel noster. si nō
 obſtiterit ipſi. animus nō. anima nrā cuz
 corde simul et spiritu. ¶ Studioſitas theo-
 logorū querit pl̄ma de custodijs circa nos
 angelorum. Si nos vñq̄ deserūt. Si nos
 salvandos p̄sciunt aut damnados. Si xp̄s
 magni consilij angelus (cui ministraverunt
 angelii post icūniū. quem et angelus in ago-
 nia confortauit) habuit angeluz p̄ custodiaz.
 Si r̄ si talēm habuerit dñna nūc angelorum
 futura. Si deerit antixpo custos angeluz.
 Hūc angelus bonus loqui p̄t anie nrē
 sine fantasmatū simulacris. q̄ de ordinatōe
 fantasmatū p̄ angelū. t̄ impedimentoz remo-
 tione non ē dubiu. Est em̄ modus iste ordi-
 nariis p̄ statu vie/ qualiter erudit magister
 discipulū. pponēdo p̄ ordine doctrinam co-
 gnoscendorū/ uixta moduz capacitatis sue.
 Si boni angelī sūt incitatores ad bonū. sic
 mali dicunt̄ incitatores ad malum. Si can-
 sent radiū vel lumen spiritui nřo. Si cogi-
 tationes nrās inspiciunt. Quis numerus an-
 gelorū. Si hec studioſitas theologis accō
 moda. Desit aut̄ curiositas ab om̄ib⁹ quos
 decet amplius studere deuotōi q̄ subtili spe-
 culatōi. Certū habeat vñusquisq̄ seruiens
 deo. qm̄ oēs sunt (fm ap'l'm) administratorū
 spūs. t̄ hoc mediate vel imēdiate. in mīsteri-
 um missi. ppter eos q̄ hereditates capiunt sa-
 lucis. Qui ḥo capiūt t̄ q̄t nōlī querere si nō
 vis errare. Certus esto. Si bene vixeris sub le-
 ge magni angelī. t̄ custodia suoq̄ angelorū.
 quorū dñna ē Maria. salu⁹ eris. socius corū
 facius in euuz. ¶ Studiemus igit̄ plus bñ
 vñtere q̄ disputare. Si xp̄iane spiritus
 assidue paratus ad mortē. Unde deo purus
 velut hic t̄ nūc moriturus. Erat vñus insi-
 gnis causidicus i articulo mortis. Dixit cō-
 fessor. vt voce q̄ poss̄ diceret septē psalmos
 Uenit ad versum illum. Qm̄ non ē i morte
 qui memor sit tui. Lepit arguere more suo/
 qualiter illud stare nō poterat. Nā t̄ ip̄emo
 riens memor erat dei. Subintulit cōfessor.
 O dñe xp̄s ē penitendi et orandi. non disp̄u-
 tandi. Respicit om̄es hec narratio. qm̄ me-
 dia vita in morte sumus. Angelicus p̄q̄us
 implorem auriliu; q̄ de modis auriliandi
 disputem⁹. Sc̄iūt advocationi. sc̄iūt auriliu;

Tractatus octauus

di. sciunt̄ psuledi. sciunt̄ purgādi. illuminādi et
 pficiēdi suū hierarchicū tripler officiū. Nō
 ē egrori velle medicāris artē. neq; litigāt̄ ad
 uocati sciaꝝ pscrutari. matime dū astiterit su
 per vtroq; fideliꝝ et prudēs. fidel' ne decipere
 velit. prudēs ne decipi possit. qles sunt ange
 li. Deputet aut̄ ania qliber xpiana. magno
 dei dono. si se senserit affectā ad aliquē scrō
 ru. no iatim ad p̄priū angelū reuerēter. pie et
 humiliter. Deputet s̄ bñficio tuo o dña an
 gelorū. Magnificet tecuꝝ sup ista talis ania
 dñm. psallat i ɔspectu angeloꝝ dño. m̄stret
 incēsum deuote orionis qd̄ offerat deo salu
 tari n̄o. Preterea non timuerit inuidia fa
 cere aia xpiana ceteris. si forte fuerit ad vnuꝝ
 q̄ ad alterꝝ deuotor. si fiducialior ad quēpi
 am. si frequētor sit recursus. Sunt repleti
 charitate. nō inuenit locū inuidia. nō qrit q̄
 sua sunt. Qia deputat cōia. Recursus est ad
 Stephanū. recursus ē ad Petruꝝ. Iohem.
 michaelē. gabriele. raphaelē. vrielē. mariaꝝ.
 marthā. cu ceteris. Tuā em̄ i om̄nirecipiūt
 orōen vni fusaz. dūm̄ par vtrinq; deuotoꝝ.
 tuū opeant merituꝝ. nō honorem a te suumi.
 Quid em̄ ip̄sis est i celo. q̄ gl̄ia. q̄ laus. q̄ ma
 gnificēria ē ab om̄ib;. qd̄ volūt sup terrā. Ar
 gue tibi sic. O aia xpiana. dū sp̄llit te sp̄us
 supbie sup vanitatib; trālitoris. Si glorifi
 canda. siue si magnificāda a dño i eternitate
 q̄ semp̄ et vbiq; gloriā meā dicer. Quid mihi
 de p̄uctali et vmbraiili gl̄ia sup terram. Si
 vero iusto (qd̄ auertat dei pietas) iudicio dā
 yādus sum. rotus honor imp̄esus ab homi
 bus plus ad tormentū mihi ceder q̄ solati
 um. Pl̄ inde blasphemabit ania mea dñm.
 plus exiliet furens sp̄us in deū. q̄ nō fuit sa
 lutare suū. plus et ardescet inuidi demones
 aiam. cruciare. q̄ plus i bonū senserit hono
 x rari. Agite qd̄ vestrū ē ministeriū sancti an
 geli dei. Depositū vestrū seruare. Poterit oī
 potens dñs hoīes p̄ se custodire. q̄s possedit
 fecit creavit. Sed voluit fm̄ legē sap̄ies sue.
 q̄ nos inferiores reduceremur ad ip̄m sup
 mū p̄ vos mediatores. Uoluit ondere maiē
 statē potentie sue. magnificētiā gl̄ie sue. q̄a
 tales h̄z vtutes et exercit̄ militātes sibi. vñ
 noīat dñs exercitū et vtutū. Uoluit cōica
 re bonitatē simul cū vtute vobis angelūs.
 vt illā nedū recipiētes i vobis sed i alios coi
 care possitis. audebo dicere deberets. Si
 dēs res administrat vt eas agere p̄ prios mo
 tus sinat. imo iubeat fm̄ ordinē iusticie sue.
 Uestri aut̄ p̄p̄iū motus angelici sp̄us. sunt

custodire viatores. magna nobis fiducia da
 tur i vestre charitatis auxilio. si dña. si regi
 na nostra. si m̄ si soror nostra. gratuꝝ vobis
 erit sp̄ tales filios et frēs dirigere. p̄tegere et
 saluare. marie q̄ sum futuri cives vñ. Si
 tāto furore satagit nos sathanas ip̄pellere. se
 ducere et p̄tegere. tātus amor v̄i conabitur
 ampliꝝ p̄ impulsus bonos nos saluare. De
 bil' ē oīo noīra. paup. fragil'. balbutiens. ce
 spitās et ceca. si nō fulciaꝝ et illumineꝝ a vobis.
 si nō loquela placentē et aptā loco eī seceris;
 in necessitatib; nostr̄. Si nō ip̄az egenaꝝ et
 mēdicā deduxeritis ostiatim p̄ vicos ciuita
 ris sancte hierlm̄. q̄ sunt ordines vñ. q̄ sunt
 sc̄tōꝝ sc̄tārūq; oīm chori varij. q̄ platee patē
 tes oīb; ad miscdiaꝝ. Clamate nobiscū et no
 bis. panē nostrꝝ q̄tidianū da nob̄ hodie. cuꝝ
 ceteris petis oīb;. cuꝝ modis petēdi. q̄redi et pre
 stādi p̄ vniuersal scripture p̄texū. p̄cipue euā
 gelicū. nobis i exemplū datū. Si frēs ha
 bem̄ i purgatorio carceratos sub manu iu
 sticie. futuri. ptin̄ sunt portes vñ. imo sunt
 iā p̄ grām ɔfirmata. Visiter eos pietas v̄ia.
 p̄solef sedulitas vestra. salutate singlos vice
 nostra. Suggerite vt mēores nostri sunt dū
 bñ sibi fuerit. Insinuate quō nos mēores
 ip̄oꝝ sum̄. q̄tinus inde ɔsolatōꝝ accipiāt.
 Sunt nobis viatorib; aduersantes. mūd̄
 caro. demonia. Ulos potētōes excubie. sta
 te p̄ nobis i acie. Sunt incōmoda nobis plu
 rima rōne corpis. nūc ab elemētis p̄ inēpē
 riē. nūca celestib; influētib; ppter materiale
 ad influtus suos sustinēdos vite indisposi
 tionē. Fas habetis in melī naturalia etiā
 incōmoda v̄tere. si naturalia p̄nt demones
 bona frequēter i deterī. q̄atū diuina p̄i
 dētia. et quantū vestra custodia pmiserit /im
 mutare. Seuunt aut̄ p̄fidi et homicide. si et
 dū pmittit eis. seuunt rūc tori malignitatis
 ardore. q̄ si nō astiteritis adiutores in opo
 runitatib; in tribulatōꝝ q̄s suū susterit. Tra
 diderūt gentiles nos h̄re ab h̄ra concep̄i
 onis quēlibet vñ suum geniu. qui cuꝝ mori
 ente deficiebat. Stulti dicebāt geniu cēde
 um. q̄ et fata fortunāq; deos faciebant. P̄u
 dētiores geniu ad inclinatōes nobis corpora
 liter imp̄ssas a celestib; referebāt. Lū autem
 hm̄oi inclinatōes nobis corpora liter quedā
 et ɔmode sunt. duplet genius erit nobis. bo
 nus et malus. Assumunt p̄fidi demones ad
 nostrā vñiq; p̄niciē. Uest̄ v̄o est angelice
 vtutes. p̄ncipatus et p̄tates. et aduerso p̄sa
 lute n̄a. a dextris et a sinistris. oīa in bonū

Super Magnificat LXXXVIII

deducere. si p̄ij. si deuoti. si seduli q̄suerim⁹
op̄r̄ia. quā q̄rere p̄monet⁹ sepe. p̄uenientes
i nos bñdicōib⁹ dulcedis. Do: miebat Pe-
tr⁹ nō orabat aliquē ex angel⁹. factū ē tñ illō
qđ sup̄ tractauim⁹ i exemplū nr̄m ⁊ angelicū p̄
conui. Angelus astat. fulget. pulsat. surgere
clamat. Soluit ⁊ educit libertatiq̄s relinquit.
¶ H̄ ecce dū meditatio nra. p̄c̄dit i logi⁹.
frat̄ astat pulsans ad ostiolū i olinudis nr̄e. q̄
sunt⁹ (arbitror) venit sup̄ pl̄imis q̄ d̄ cātico
nr̄o tractāda sup̄sunt. p̄cipue sup̄ eo qđ sedq̄.
Elurientes ip̄leuit bonis. ⁊ diuites dimisit
inanis. Hō me fallit estiatio. Sumit ab h̄
p̄l̄u p̄ncipiu colloq̄ndi. Et nos parebim⁹ in
d̄creti. Loc̄r̄ ē c̄c̄ilogū de ip̄l̄ib⁹. p̄sedebi
mus. sicut medio nostri ih̄s xps d̄ns noster.

Sequitur tractatus non⁹ de eucharistia d̄ agmaticus. sup̄ illud. Elurientes ip̄leuit bonis. p. v. p̄t̄doe. ¶ Pri- ma p̄t̄io p̄cedit p̄ dialogū p̄notulas centū.

Surientes ip̄leuit bonis. ¶ Di-
scipl's. Si ita res se h̄z eluria
obsecro. q̄t̄in⁹ impleat me d̄ns
bonis. diues nō fia q̄so. ne di-
mittar inanis. elurio nihilomi-
nus i B̄ cātico nosse qđ t̄replabat aia marie
sup̄ hac elurie. ¶ Maḡr̄ Leḡ d̄ diuina sapia
dictū ex p̄fona sua. Qui edūt me adhuc eluri-
erit. ⁊ q̄ bibūt me adhuc sūt̄. Est igif̄ eluri-
es ⁊ sit̄ aliq̄ nō corporal⁹ quā expūl̄ et bruta.
sed sp̄ualis. q̄ ē famēs nō panis material⁹. S̄
audiēd̄ t̄bū dei. qđ ē sapientia dei p̄t̄is p̄c-
des et o:cei. N̄ q̄ riuit̄ iterioz hō noster. ¶ Di-
scipul⁹. Uide ne dissōna sibi sit̄ hec exposi-
tio. Erem⁹ si edētes ⁊ bibētes sapiam adhuc
eluriet ⁊ sūt̄. quō dicunt̄ hic repleri bonis.
Sūtis q̄z ⁊ famēs dicūt vacūtatis indigēni-
am. nō plenū dinē satietas. Nonē sapientie
fons ⁊ flumine ē ista salutars aq̄. quā q̄ bibe-
rint nō sūt̄ i eternū. Hō aut̄ cohērere vidēt̄
sūt̄ adhuc ⁊ hō sūt̄ i eternū. ¶ Magister
Erras nescies diversimode dici satietatez.
sit̄im ⁊ elurie sapientie ceu ⁊ iusticie. ¶ Disci-
pul⁹. Hō poterit h̄aptius fieri q̄z p̄ descri-
ptionē resolutionēq̄ terminoz. iuxta more-
tuū. Dic igif̄ qđ sit̄ eluries. qđ satieras sapi-
entie. Et qđ opposita satietas diuitū. qđ sit̄
inanitas corūdē sequēter apparebit. ¶ Ma-
gister. Eluries i genere describit̄ q̄ ē amor
vel appetitus rei vt̄ p̄uenientis et absentis.
Et si amor sequit̄ apprehensionē intellectu-
alē sūt̄ rationale de qua ad p̄positū. tunc ad

dendū est in descriptione tanq̄s p̄ differētia:
q̄ eluries ē amor p̄sequens apphēsionē ra-
tionalē rei sibi p̄uenientis ⁊ absentis. vel vt̄
p̄uenientis ⁊ absentis. Satieras sibi corre-
spondens est amor p̄sequens apphēsionē ra-
tionalē rei vt̄ cōuenientis iūcte seu p̄ntis.
¶ Discipul⁹. Differūt ergo satieras ⁊ elurie-
s sicut amor ⁊ desideriū. quorū sunt opposi-
te rōnes. q̄z amor p̄sentis est. desideriū v̄o re-
spicit ad futurū. ¶ Magister Inuenimus
elurie ⁊ sit̄im dīci. nō tmmodo dabsenti v̄l
futuro. sed etiā de p̄senti iā habito. quod au-
desum̄ sine penuria. p̄pterea nō tollit fasti-
tacē. Rursus audiitas ipsa tollit fastidium.
quasi nouū semp accipiens qđ habet ⁊ amet
id est cupiat. Un̄ dīc̄t̄ audiās qua cupit si
mul h̄ie ⁊ tenere. Sic habes i psa. Fruunt
nec fastidiūt. q̄ frui magis sit̄it. Exempluz
est i voraciter edētib⁹ ⁊ bibentib⁹. q̄z sat̄faci-
unt desiderio. neq̄z primus illud fastidiūt. q̄z
iusq̄z fiat alteratio frutis appetētis in alia q̄
litarē. ¶ Discipulus. Exemplis consentio.
¶ Sed vñ venit nausea vel fastidiūt sp̄ualis
fruitōi. cū aia sit̄ immortalis nec alterabil⁹ i
eētia sua. ¶ Maḡr̄ Prouenit hoc ex iūn/
ctione cū corpore. Pōt̄ etiā in sepatis spiritib⁹
cū nō fuerint confirmari variatio cognitio
nū simul ⁊ affectionū suboriri. Secus i cō-
firmat̄. quos fruitio diuinitatis iugiter eo
dētenore quasi semp renouato delectabit et
implebit. Quaz rē postulat ecclesia post cō-
munionē orans. Fac nos quesum⁹ dñe di-
uinitatis tue sempiterna fructūt repleri. quā
p̄ciosi corporis ⁊ sanguis tui t̄palis p̄ceptio p̄
figurat. ¶ Discipulus. Audio nūc q̄z consol-
ne dīc̄t̄ xps ad hoc cantici. H̄i q̄ elurūt et
sūt̄ iusticiā. qm̄ ipsi saturabuntur. Et p̄s.
Edent paupes ⁊ saturabunt. Et alio cantū
co. Famelici saturati sunt. ¶ Magister Hō
dū forte sensisti q̄rsuz teducere p̄t̄ hec can-
tica. ¶ Discipul⁹. Quorsum p̄cor: ¶ Maḡr̄.
Si quidē ad compendiosam totius beatī
tudinis cognitionē. ¶ Discipulus. Quo-
nam modo. ¶ Magister. Paucis accipe.
Si elurientes implent bonis. si iō beatisūt
q̄z elurunt iusticiā. cum addit̄. quia saturabunt.
si beatitudo nihil aliud sit̄ q̄z dei. frui-
tio qđ est om̄ne bonū. nōne p̄sequēs ē q̄ elur-
entes de quib⁹ maria loqūt̄ sint beatī. ¶ Di-
scipulus. Consequēs ē fateor. nisi debeatit
tudine fiat sermo equivoicus. ¶ Maḡr̄. De-
scribamus qđ sit̄ fruitio dei. quatinus co-
vocatio nulla latere possit. Est itaq̄s fruītō